

A tantárgy neve:	magyarul:	Vezetői közgazdaságtan				Kódja:	GT_MSZL006-17	
	angolul:	Managerial economics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Közgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Nádasi Levente			beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja								
<p>az, hogy megismertesse a hallgatókkal az üzleti döntéshozatalhoz szükséges közgazdasági ismereteket és módszereket, s így képessé tegye a hallgatókat a költségekkel, árakkal, a profittal és a versenysztratégiákkal kapcsolatos jobb üzleti döntések meghozatalára. A kurzus további célja az analitikus képességek fejlesztése annak érdekében, hogy a hallgatók azonosítani tudjanak különböző döntési helyzeteket. A kurzus az elmélet mellett gyakorlati alkalmazásokkal is foglalkozik.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.								
<i>Képesség:</i>								
Képes sokoldalú, interdiszciplináris megközelítéssel speciális szakmai problémákat azonosítani, továbbá feltárni és megfogalmazni az azok megoldásához szükséges részletes elméleti és gyakorlati hátteret.								
<i>Attitűd:</i>								
Hitelesen közvetíti szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreit.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus piaci kereslet elemzése után a vállalat elemzésével foglalkozik, nevezetesen a vállalatelmélettel. Ezt követően az iparági szerkezetek területére összpontosítunk: kompetitív iparág, monopolisztikus verseny, árdiszkrimináció és egyéb monopolista árazási módok. Részletesen tárgyaljuk az oligopolpiac sajátosságait, majd ezt összekapcsoljuk a játékelméleti magyarázatokkal. Végül a stratégiai kérdések modellezésére kerül sor.</p>								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás								

Értékelés

Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:

0 - 50% – elégtelen
 50,01% pont - 64% – elégséges
 64,01% - 76% – közepes
 76,01% - 87% – jó
 87,01% - 100% – jeles

Kötelező szakirodalom:

Kapás Judit: Vezetői közgazdaságtan, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017, elektronikus könyv, ISBN: 978-9633186800, https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/246435/Vezetoi_kozgazdasagtan.pdf

Baye, Michael: Managerial Economics and Business Strategy. Seventh Edition. Boston: McGraw-Hill Irwin, 2010. ISBN: 978-0073375960

Ajánlott szakirodalom:

Carlton, D. W. – Perloff, J. M.: Modern piacelmélet. Budapest: Panem. 2006. ISBN: 978-9635453412

Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfolon: egy modern megközelítés. 2018. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2018. ISBN: 978-9630591805

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009, ISBN: 978-9632760148

Heti bontott tematika	
	Bevezetés, a piaci kereslet és kínálat elemzése TE: Módszertani alapok, a keresleti és kínálati függvény tololódásai, rugalmassági mutatók
	Termeléselmélet TE: Egy- és többtermékes termelési függvény, méretgazdaságosság, választékgazdaságosság
	Vállalatelmélet I. TE: Tranzakációs költség, eszköspecifikusság
	Vállalatelmélet II. TE: Hold-up, tudás a vállalatban
	Iparág elemzése TE: Piaci szerkezet és koncentráció, belépés a piacra, vertikális és horizontális integráció
	Kompetitív iparág és a monopólium összevetése TE: Profitmaximalizálás a különböző iparágakban, jóléti hatások, holtteher-veszteség
	Monopolisztikus verseny TE: Termékdifferenciálás, lokációs modell, egyensúly rövid és hosszú távon
	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiai I. TE: Árdiszkrimináció
	Piaci erővel rendelkező vállalatok árstratégiai II. TE: Kétrészes árképzés, árukapsolás, egyéb árképzési módok
	Játékelméleti alapok TE: Játékok normál formája, domináns stratégia, Nash-egyensúly
	Oligopolpiacok I. TE: Cournot, Stackelberg modellek
	Oligopolpiacok II. TE: Bertrand modell, árvezérlés modellje
	Üzleti stratégia TE: belépés megakadályozása, kizáró árazás, ragadozó árképzés, első belépő előnye, hálózati externáliák, bezárulási hatás
	Összefoglalás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Alkalmazott statisztika				Kódja:	GT_MSZL007-17	
	angolul:	Applied statistics						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Statisztika és Módszertani Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Balogh Péter			beosztása:	egyetemi tanár	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek elemzése során használható statisztikai és ökonometriai módszereket megismerjék, és a számvitel területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek adatainak elemzése során az SPSS program alkalmazásával.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.</p> <p><i>Képesség:</i> Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.</p> <p><i>Attitűd:</i> Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektszerte a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hibák becslése. Kategorikus adatok elemzése a Khi-négyzet teszt alkalmazásával. További nem paraméteres modellek. A logisztikus regresszió. Ismétlés nélküli és ismételt mérés ANOVA modellek. Feltáró faktorelemzés. Kérdőívek megbízhatóságának elemzése. Idősorelemzés: ARIMA modellek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóktól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.								

Kötelező szakirodalom:

Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7

Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749

Ajánlott szakirodalom:

Ketskemény L. – Izsó L. (2005): „Bevezetés az SPSS programrendszerbe (Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez)”, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2005. 1-459. o. ISBN 963 436 823 6

Field A.: Discovering Statistics Using SPSS (Introducing Statistical Methods), 5th Edition, SAGE Publications Ltd., London, 2017. 1104. p. ISBN-13: 9781526445780

Anderson, Sweeney, Williams, Freeman and Shoemith: Statistics for Business and Economics, Second edition, Cengage Learning EMEA, 2010. UK, 928. p. ISBN: 1408018101

Heti bontott tematika	
1.	A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése. TE: A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.
2.	Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt. TE: Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.
3.	Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt. TE: További nem paraméteres tesztek.
4.	Nem lineáris regresszió. TE: Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.
5.	Bevezetés a logisztikus regresszióba. TE: Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.
6.	Kétértékű logisztikus regresszió. TE: Kétértékű logisztikus regresszió.
7.	Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió. TE: Multinomiális logisztikus regresszió.
8.	Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben. TE: Többtenyezős ANOVA ismeretek.
9.	Ismételt méréses ANOVA modellek. TE: Ismételt méréses modellekkel kapcsolatos ismeretek.
10.	Feltáró faktorelemzés I. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.
11.	Feltáró faktorelemzés II. TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.
12.	Kérdőívek megbízhatósági elemzése. TE: Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).
13.	Idősorelemzés: ARIMA modellek TE: ARMA és ARIMA modellezés alapjai.
14.	Összefoglalás. TE: Vizsgára felkészítő gyakorlás.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó stratégiai menedzsment				Kódja:	GT_MSZL025-17	
	angolul:	Advanced Strategic Management						
2021/2022								
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem, GTK Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Prof. Dr. Nábrádi András			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja:								
<p>A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszerével, azt készség szinten tudják alkalmazni, megvalósítani.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<p>A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.</p>								
<i>Képesség:</i>								
<p>Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.</p>								
<p>Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.</p>								
<p>Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.</p>								
<p>Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.</p>								
<p>Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.</p>								
<i>Attitűd:</i>								
<p>A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.</p>								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<p>A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.</p>								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus szervesen épít F.R. David et al., Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-as könyvre, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek
Előadás, gyakorlatokon egy működő vállalkozás stratégiai tervének elkészítése, igény szerint konzultáció, az eredmények bemutatása, prezentálása.
Értékelés
A félév során az előadáson elhangzottak alapján egy konkrét vállalkozás stratégiai tervének csoportmunkában történő elkészítése. A terv benyújtását követően (írásbeli értékelés) azt szóban is meg kell védeni. Az írásbeli rész max. 60%, a szóbeli max.40% eredményei alkotják a végső érdemjegyet.
Kötelező szakirodalom:
Nábrádi A. (szerk), Bittner B., Madai H., Nagy A., Nábrádi A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN: 9789634900535
Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.
Ajánlott szakirodalom:
Fred R. David, Forest R. David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika	
1. hét	<p>A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése</p> <p>TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.</p>
2. hét	<p>Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása</p> <p>TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.</p>
3. hét	<p>A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis</p> <p>TE: A politikai a gazdasági a szociokulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makro környezeti elemzésekre.</p>
4. hét	<p>A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése</p> <p>TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.</p>
5. hét	<p>A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés</p> <p>TE: A három eltérő módszerrel épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.</p>
6. hét	<p>A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete</p> <p>TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.</p>

7. hét	<p>Versenyhárs elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése</p> <p>TE: A versenyhárs elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.</p>
8. hét	<p>Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai.</p> <p>TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrás allokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.</p>
9. hét	<p>Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák</p> <p>TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű metódusok kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.</p>
10. hét	<p>Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák.</p> <p>TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.</p>
11. hét	<p>Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk</p> <p>TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.</p>
12. hét	<p>Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei.</p> <p>TE: A stratégiai döntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvá tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.</p>
13. hét	<p>A stratégia megvalósítása</p> <p>TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.</p>
14. hét	<p>A stratégia megvalósulásának ellenőrzése</p> <p>TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.</p>

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalkozások jogi környezete				Kódja:	GT_MSZL009-17	
	angolul:	Legal enviroment for business						
Felelős oktatási egység:		GTK Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Károlyi Géza			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken, és ennek nyomán képesek legyenek a választott szakirányon belül olyan önálló munkavégzésre, aminek keretében az alapvető jogi kérdések megoldása során jogi szakember bevonása nélkül is képesek legyenek a döntéshozatalra és végrehajtásra.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. - Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. <p><i>Képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. <p><i>Attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását. <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. <p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A szerződések és a vállalkozások joga.</p> <p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.</p> <p>Értékelés</p> <p>Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetőek el:</p> <p>0-7 pont: <i>elégtelen (1)</i> 8-9 pont: <i>elégséges (2)</i> 10-11 pont: <i>közepes (3)</i> 12-13 pont: <i>jó (4)</i> 14-15 pont: <i>jeles (5)</i></p> <p>A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai:</p> <p><i>elégtelen (1):</i> fogalmak ismeretének hiánya <i>elégséges (2):</i> fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása</p>								

közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez

jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez

jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése

Kötelező szakirodalom:

tanszéklet (Kötelmi jog, Jogi személyek)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Harmadik Könyv, Hatodik Könyv)

2006. évi V. törvény a cégeljárásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabályszövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog V/VI. (Kötelmi jog 1-2.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 418 8)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog VI/VI. (Kötelmi jog 3-6.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 415 7)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog II/VI. (A jogi személy), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 414 0)

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok – Cégtörvény, Budapest (HVG-Orac) 2014 (ISBN 978 963 258 221 4)

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma. A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A polgári jog alapelvei. TE* a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	Kötelmi jog általános rész 1: alapfogalmak, kötelelem-keletkeztető tények, a kötelmi jogi jogviszony, teljesítés, jognyilatkozatok, képviselő. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Kötelmi jog általános rész 2: a szerződés általános szabályai. Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződésszegés és jogkövetkezményei. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	Egyes szerződések 1: tulajdonátruházó szerződések. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Egyes szerződések 2: megbízási típusú szerződések, vállalkozási típusú szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések 3: használati szerződések, pénzügyi szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Az egyes gazdasági társaságok 1: Közkereseti társaság, betéti társaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Az egyes gazdasági társaságok 2: Korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	TE:
12.	TE:
13.	TE:
14.	TE:
15.	TE:

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Kutatásmódszertan				Kódja:	GT_MSZL001-17	
	angolul:	Research methodology						
Felelős oktatási egység:		Számvitel és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	10	gyakorlati jegy	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Pergéné Szabó Enikő			beosztása:	főigazgató-helyettes	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a szakdolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait és az open science irányelveit, lehetőségeit. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan hivatkozni tudja.</p> <p><i>Képesség:</i> Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltárni.</p> <p><i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési , elemzési technikák megismerésére.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A könyvtári információkeresés módszertana, online bibliográfiai adatbázisok, és online könyvtári katalógusok használatának elsajátítása. Keresési módszerek elsajátítása, RSS, és web2.0 lehetőségei. Open Science. Legális tartalmak a világhálón. A plágium fogalma. A szabályos hivatkozás és idézés módszereinek bemutatása, alkalmazása. Referenciakezelő szoftverek.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Projektoktatás, feladatmegoldások</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van.</p> <ol style="list-style-type: none"> Órai munka - az E-learning felületre feltöltött feladatok megoldása Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz. 								

Kötelező szakirodalom:

Gyurgyák J. (2019): [A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak.](#) Osiris, Budapest, 206 p. ISBN: 978-963-276-349-1

Ajánlott szakirodalom:

Ghauri, P.- Grønhaug, K. (2011): [Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban.](#) Akadémiai Kiadó, Budapest, 294 p. ISBN: 978-963-05-8978-9

Kovács K. (2013): [Kutatási és publikálási kézikönyv nemcsak közgazdászoknak.](#) Akadémia, Budapest, 362 p. ISBN: 978 963 05 9373 1

Majoros P. (2011): [Tanácsok, tippek, trükkök nem csak szakdolgozatíróknak avagy A kutatásmódszertan alapjai.](#) Perfekt, Budapest, 332 p. ISBN: 978-963-394-803-3

Mason, J. (2005): [A kvalitatív kutatás.](#) Jászöveg Műhely, Budapest. 208 p. ISBN: 963-7052-07-0

Heti bontott tematika	
1.	Bevezető óra: A kurzus célja, a DEENK szolgáltatásainak bemutatása TE: Tudás
2.	Tudományos kutatás fogalmai, típusai. A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. TE : Tudás
3.	Szakirodalmi keresés kezdő lépései. Kutatási folyamat lépései TE: Alkalmazás
4.	Bibliográfiai adatbázisok, teljes szövegű források és a Discovery szolgáltatások bemutatása. Keresési módszerek ismertetése, találatok szűkítése és talált dokumentumok kezelése. Tudományometriai alapfogalmak bemutatása. Elektronikus források: e-könyvek; e-folyóiratok adatbázisai. Keresési technikák gyakorlása TE Alkalmazás
5.	Open Science. Legális tartalmak a világhálón – Scholar Google, Unpaywall TE: Tudás
6.	Szakirodalmi adatbázisok – keresési technikák Gyakorló feladatok TE: Szintézis
7.	A szóbeli előadások típusai és sajátosságai. TE: Tudás
8.	Zárthelyi dolgozat TE: Értékelés
9.	Kutatás-módszertani alapok. Kutatásetikai alapvetés. Publikálási etika TE: Alkalmazás
10.	Referenzszoftverek használata a tudományos munkához I. TE: Alkalmazás
11. .	Referenzszoftverek használata a tudományos munkához II. TE: Alkalmazás
12.	Gyakorlás - referenzszoftverek TE: Értékelés
13.	Zárthelyi dolgozat TE: Értékelés
14.	A félév összefoglalása, értékelés TE: Értékelés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Világgazdasági és integrációs folyamatok				Kódja:	GT_MSZL024-17	
	angolul:	The World Economy and Economic Integration						
Felelős oktatási egység:		Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		K	3	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Erdey László			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
az alapkézésben megszerzett világgazdasági, integrációs és európai uniós ismereteiket a kurzus során tovább mélyíthessék.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
- Érti a gazdálkodó szervezetek struktúráját, működését és hazai, illetve nemzeti határokon túlnyúló kapcsolatrendszerét, információs és motivációs tényezőit, különös tekintettel az intézményi környezetre.								
- Ismeri az európai integrációs folyamatot és az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.								
<i>Képesség:</i>								
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
- Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
- Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.								
- Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.								
- Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szűkebb szakmai és a szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.								
- Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi létehez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.								
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése. A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése. Migráció. Folk- és populáris kultúra. Nyelvek. Vallások. Nemzetiségek. Politika. A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése. Az Európai Unió és az európaiság gondolata. Bővülési folyamat az Európai								

Unióban. A szerződések és az intézményrendszer reformja. Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. Az EU és Magyarország.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Interaktív előadások, multimédia használatával.

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

James M. Rubenstein (2016): Contemporary Human Geography, 3rd Edition, Pearson, kijelölt részek

Horváth Zoltán (2012): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Horváth Zoltán (2012): Handbook on the European Union. HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 707. ISBN: 978-963-258-146-0 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Paul L. Knox – Sallie A. Marston: Human Geography – Places and Regions in the Global Context, 7th Edition, Pearson

Moldicz Csaba (2012): A változó Európai Unió-Válságról válságra. Typotex Kiadó. p.210. ISBN: 978-963-2796-72-7

Heti bontott tematika	
1.	A korábbi világgazdasági tanulmányok felidézése TE* A világgazdaság fejlődésének, legfontosabb erőközpontjainak, ágazatainak áttekintése
2.	Migráció TE: A migráció tendenciái. A migráció okai. A migránsok előtt álló kihívások.
3.	Folk- és populáris kultúra TE: A folk- és populáris kultúra a szabadidős tevékenységekben és a tárgyi kultúrában. A kultúrához való hozzáférés egyenlőtlenségei. Fenntarthatósági problémák a területen.
4.	Nyelvek TE: Miért beszélünk különböző nyelveket? A nyelvek osztályozása, nyelvcsaládok, az angol nyelv szerepe. A nyelvek és a helyek: dialektusok, dialektusok vagy nyelvek, többnyelvű helyek. Miért képesek a nyelvek a túlélésre?
5.	Vallások TE: a vallások megoszlása, a vallások osztályozása, vallások közötti konfliktusok.
6.	Nemzetiségek TE: Etnikum és rassz. Szegregáció. Nemzetiség és etnikum. Etnikai tisztogatás.
7.	Politika Az államok világa. Hogyan jönnek létre az államok? Hogyan szerveződnek az államok? Milyen kapcsolatban állnak az államok egymással.
8.	A korábbi európai uniós tanulmányok felidézése TE: Az Európai Unió kialakulása, jelentősége. Alapfogalmak, alapadatok.
9.	Az Európai Unió és az európaiság gondolata. TE: Az európaiság gondolata és az Unió kialakulása. Mit jelent ma és mit jelentett európainak lenni az egyes történelmi korszakokban. Az EU eszmeisége. Az Unió jelképei. Az uniós polgárság.
10.	Bővülési folyamat az Európai Unióban. TE: Az egyes bővítések jelentősége. Milyen nehézségekbe és kihívásokba ütközött a közösség a bővülés során. Milyen pozitívumai és negatívumai voltak a bővülésnek.
11.	A szerződéses és az intézményrendszer reformja. TE: A szerződéses és az intézményrendszer reformja folyamatosan napirenden volt az EU-val kapcsolatban. A reformkényszer és a bővülés kapcsolatrendszere, társadalmi, gazdasági és politikai szempontból.
12.	Hatáskörök és szakpolitikák az Európai Unióban. TE: A hatáskörmegosztás kérdése és az uniós szakpolitikák kapcsolatrendszere. Szupranacionális vagy nemzetek Európája.
13.	Az Európai Unió világgazdasági jelentősége. TE: Az EU, mint a világgazdaság centrumtérsege. Az EU egységes belső piaca.
14.	Az EU és Magyarország. TE: Magyarország és az EU kapcsolatrendszere, Magyarország első 13 éve az Unióban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Rendszerszemléletű számvitel				Kódja:	GT_MSZL011-17	
	angolul:	Systematic accounting						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel-elemzés szigorlat, Számvitel IV kreditpótló vizsga				Kódja:	GT_APSL033-17	
Típus	Óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	2,5	Heti	2,5	Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja,								
<p>hogy a hallgatók számára egyértelmű legyen, hogy a gazdálkodó szervezet egy önálló rendszer, mely több alrendszerből – többek között számviteli alrendszerből – épül fel. Ezek az alrendszerek egymással szoros kapcsolatban működnek. A gazdálkodó szervezet, mint önálló rendszer több szálon kapcsolódik a körülötte lévő rendszerekkel (gazdálkodó szervezetekkel).</p> <p>A számvitel feladata a gazdálkodó szervezet vagyonának, a vagyon változásának megfigyelése, mérése és rendszerezett feljegyzése. Alapvetően olyan beszámoló készítése, amely megbízható információt nyújt a gazdálkodó vagyonáról és annak változásáról (az eredményről). A rendszerszemléletű számvitelt úgy kell kialakítani, hogy az egyes alrendszere és a rendszer külső kapcsolatai eredményre gyakorolt hatásai egyértelműen nyomon követhetők legyenek. A tárgy keretében az előzőekben leírtakat jól szolgáló számviteli rendszer kialakításának elveit, és gyakorlati megvalósításának lehetőségeit ismerik meg a hallgatók.</p>								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A számvitel elméletének és gyakorlatának rendszerszemléletű feldolgozása megfelelő tudást biztosít a számviteli rendszer tudatos, célirányos, gazdaságos alkalmazásához, módosításához, továbbfejlesztéséhez.								
<i>Képesség:</i>								
A vállalati számvitelpolitika, a számlarend célirányos kialakítása, a vállalati számviteli munka megszervezése, irányítása. A gazdasági események vagyona, vagyonváltozásra (eredményre), pénzügyi helyzetre gyakorolt hatásának megfigyelésére, előrejelzésére, a beszámoló adatainak elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva az alternatív lehetőségeket.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A számviteli rendszerre ható külső és belső változások érdeklik. A szakmai döntések következményeinek felelős figyelembe vétele jellemzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretében a vállalkozások számviteli (pénzügyi számvitel, vezetői számvitel), beszámoló készítési feladatainak rendszerszemléletű feldolgozására kerül sor. Kiemelve az egyes gazdasági események feljegyzésének útját a bizonylattól a főkönyvi számláig, és hatását a vagyona, a vagyonváltozásra (eredményre) és a pénzügyi helyzetre.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kurzus hallgatói az alapképzés vagy a kredit pótló vizsgák során számvitelből szigorlatoztak (Számvitel-elemzés szigorlat, vagy Számvitel IV. vizsga keretében), erre a tudásra alapozva, az összefüggésekre koncentrálna – kis hallgatói létszám előnyeit kihasználva – a hallgatók bevonásával, sok gyakorlati példával kerülnek feldolgozásra a legfontosabb gazdasági események, melynek végeredményeként képesnek kell lenniük a hallgatóknak beszámoló elemeinek összeállítására (mérleg, eredménykimutatás, cash-flow).								

Értékelés

A hallgatók a félév során zárthelyi dolgozatot írnak a gyakorlati feladatrészből, melyet min 60%-ban kell teljesíteni az aláírás megszerzéséhez. A tárgy a zárthelyi dolgozatok alapján megszerzett gyakorlati jeggyel zárul.

Kötelező szakirodalom:

Dr. Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához I.-II.-III. kötet

Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó: Vázlatok a számvitel tanulásához IV. kötet (EFOP 3.4.3. projekt keretében)

Ajánlott szakirodalom:

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Heti bontott tematika	
1.	<p>Bevezetés, követelmény. A gazdálkodó szervezet mint önálló rendszer és alrendszerei A gazdálkodó szervezet mint rendszer működésének területei, feladatai, csoportosításuk a gyakorlatban. A számvitel mint a gazdálkodó szervezet (önálló rendszer) egyik alrendszere A rendszerszemléletű számvitel célja és feladatai Milyen plusz igényeket elégít ki a rendszerszemléletű számvitel? A befektetett eszközök elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A befektetett eszközök rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei</p> <p>TE* A hallgatók megismerik a kurzus lényegét és követelményeit. A hallgatók megismerik a gazdálkodó szervezetek működésének területeit, feladatait. A hallgatók megismerik a számvitelt, mint a gazdálkodó szervezet egyik célszervezetét és kapcsolatait. A hallgatók megismerik a kurzus célját és feladatait. A hallgatók megismerik a befektetett eszközök rendszerszemléletű elszámolásának lényegét.</p>
2.	<p>A készletek elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A készletek rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei A követelések elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A követelések rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei</p> <p>TE A hallgatók megismerik a készletek rendszerszemléletű elszámolásának lényegét, alternatíváit. A hallgatók megismerik a követelések rendszerszemléletű elszámolásának lényegét.</p>
3.	<p>Az értékpapírok elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben Az értékpapírok rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei A saját tőke elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A saját tőke rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei A kötelezettség elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A kötelezettségek rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei</p> <p>TE A hallgatók megismerik az értékpapírok rendszerszemléletű elszámolásának feladatait. A hallgatók megismerik a saját tőke rendszerszemléletű elszámolásának feladatait. A hallgatók megismerik a kötelezettségek rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.</p>
4.	<p>A beszámoló összeállítása a rendszerszemléletű számvitelben A beszámoló rendszerszemléletű összeállításának gyakorlati lehetőségei A beszámoló komplex elemzése A beszámoló együtt olvasásának gyakorlata, a lényeges összefüggések kiemelése</p> <p>TE A hallgatók megismerik a beszámoló részeinek összefüggéseit. A hallgatók megismerik a beszámoló együtto olvasásának logikáját, lényegét</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi kimutatások elemzése				Kódja:	GT_MSZL010-17	
	angolul:	Financial analysis						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Fenyves Veronika			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
<ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanát, a pénzügyi elemzések végrehajtását és a megkapott eredményeket képesek legyenek kiértékelni. - A hallgatók megismerkedjenek a különböző pénzügyi modellekkel. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját 								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
<i>Képesség:</i>								
Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, az egyedi és konszolidált beszámoló, pénzügyi kimutatások elemzésére.								
<i>Attitűd:</i>								
A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére. Az ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg a Microsoft Office 2007 Excel programjának a felhasználásával								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi kimutatásokkal és a pénzügyi elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi kimutatások értelmezéséhez, elemzéséhez, ok-okozati összefüggések feltárásához.								

Értékelés

A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:

1. az elméleti tananyagból megírt 2 Moodle teszt (15-15%),
2. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása MS Excelben (30%),
3. önálló elemzés elvégzése és bemutatása (40%).

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy - maguk által kiválasztott - vállalkozás legalább 20 oldalas elemzését, amit a szorgalmi időszak utolsó két hetében 10 perces prezentáción be is kell mutatniuk, a témával kapcsolatban kéréseket kaphatnak. Ennek az értékelése adja a félévvégi jegy másik 60 %-át. Az elkészített dolgozat formai követelményei megegyeznek a diplomadolgozattal szemben támasztott formai követelményekkel. Tartalmi követelmény 1 oldal bevezetés, 1 oldal cégbemutató, 2-3 oldal szakirodalom, 14-15 oldal elemzés és 1 oldal összefoglalás, dolgozat mellékleteként csatolni kell az elemzés alapjául szolgáló mérleget és eredménykimutatást. Az elkészített elemzést fel kell tölteni a moodle rendszerbe a vizsga 2018. november végéig, a félév elején megbeszélt időpontban.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 156 p.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Adorján et al (2003): Számvitel és elemzés II. kötet, Magyar Könyvvizsgálói Kamara,

Sztanó, I. – Korom, E. (2005): Amit a mérleg mutat I -II., Saldo

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

K. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement Analysis 11th Edition, ISBN978-0078110962

TS Grewal's (2016): Analysis of Financial Statements for Class 12 - with CD : CBSE : 2016 Edition

ISBN: 9788183506038

Tematika

A pénzügyi/gazdasági döntéshozatal kihívásai. Az Excel 2007 alkalmazása pénzügyi számításokban. A pénzügyi kimutatások készítése és szerepe. Kimutatás táblázatok (pivot táblák) készítése Excel 2007-ben. A pénzügyi elemzés keretei, módszerei. Az Excel 2007 alkalmazása az elemzés eredményeinek ábrázolásában. Az eszközök elemzése. A pénzügyi elemzésben alkalmazható statisztikai módszerek az Excel 2007-ben. A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése. A vállalati szabad cash flow. Vállalati válság, csődelőrejelzés. A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Hitelemzés. Intellektuális tőke mérése. Vállaltértékelés alapvető kérdései, módszerei

A hallgató képes lesz a pénzügyi/gazdasági döntéshozatal értelmezésére. A hallgató képes lesz pivot táblák készítésére. A hallgató képes lesz eredményeit különbözőképpen ábrázolni az excel segítségével. A hallgató képes lesz a pénzügyi kimutatások esetében használatos statisztikai módszerek alkalmazására. A hallgató képes lesz az eszközök, források és az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására. A hallgató képes lesz a vállalati szabad cash flow kiszámítására, értelmezésére. A hallgató képes lesz alkalmazni a csődelőrejelzési modelleket, felismerni a vállalati válság jeleit. A hallgató képes lesz alkalmazni az intellektuális tőke mérésének különböző módszereit. A hallgató képes lesz alkalmazni a különböző vállaltértékelési módszereket.

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi Számviteli Standardok Alkalmazása I.					Kódja:	GT_MSZL023-13	
	angolul:	Application of International Accounting Standards I.							
Számvitel MA									
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:			
Típus		Heti óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor			
Nappali		Heti		Heti		Heti		magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10	Féléves			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy									
<p>A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék</p> <ul style="list-style-type: none"> - az IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményeit, - az általános és a sajátos értékelési szabályokat, - a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit. 									
Tanulás eredmények, kompetenciák:									
<i>Tudás:</i>									
<p>A hallgató ismeri és érti a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit.</p>									
<i>Képesség:</i>									
<p>A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes a különféle gazdasági rendszerek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére. Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására. Képes az egyedi IFRS beszámoló összeállítására, elemzésére. Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására elemzésére.</p>									
<i>Attitűd:</i>									
<p>A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait. A gyorsan változó jogszabályi környezetben - a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan - belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.</p>									
<i>Autonómia és felelősség:</i>									
<p>Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.</p>									
A kurzus tartalma, témakörei									
<p>AZ IFRS beszámoló tartalmi és formai követelményei, az általános és a sajátos értékelési szabályok, a beszámolóból nyerhető információk, azok hasznosításának lehetőségei.</p>									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
<p>Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.</p>									

Értékelés

Az aláírás feltétele a félév során megírt online zárthelyi dolgozat sikeres, min 60%-os teljesítése, a vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése szóbeli vizsga formájában történik. A szóbeli vizsga az elméleti ismeretek, valamint a gyakorlat és az elmélet összefüggéseinek számonkérésére irányul. A szóbeli vizsgára a beugró a kiadott minimumkérdések (elméleti, valamint gyakorlati) megválaszolása, ezt követően tételhúzás történik.

Kötelező olvasmány:

Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó – Dr. Becsky-Nagy Patrícia – Kiss Ágota (2018): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok alkalmazása I. (e-earning rendszeren keresztül letölthető) EFOP 3.5.1. – 16 -2017 – 00009 Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE) című projekt keretében elkészült tananyag

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2018. Magyarázatok és példák. MKVK (kijelölt fejezetek)

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Rózsa – Búdy – Karai: IFRS Példatár, Hessyn Informatikai és Oktatási Kft, 2016.

IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)

Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei

International Accounting Standards Board www.iasb.org.uk

Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>

PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>

Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>

<http://www.iasplus.com/index.htm>

<http://www.ifrs.org/Home.htm>

Bontott tematika	
5 óra	<p>A számvitel nemzetközi szabályozása. Harmonizáció. Számviteli szabályozás az EU-ban. Szabályozás standardokkal (IFRS). Az IFRS jogi környezete, kapcsolata az EU szabályozással. A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelvei (Framework). Az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárások (IAS 1).</p> <p>TE: Ismeri a számvitel nemzetközi, regionális és nemzeti szabályozását, a standardokkal történő szabályozás lényegét. Ismeri az IFRS jogi környezetét, és kapcsolatát az EU szabályozással. Ismeri a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Keretelveit (Framework). Ismeri az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat (IAS 1).</p>
5 óra	<p>Az immateriális javak megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 38). Ingatlanok, gépek, berendezések megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 16) Hitelfelvételi költségek (IAS 23). Állami támogatások elszámolása és az állami közreműködés közzététele (IAS 20). Befektetési célú ingatlanokra vonatkozó szabályozás az IFRS-ek rendszerében (IAS 40). Az értékvesztés témaköre (IAS 36).</p> <p>TE: Ismeri az immateriális javak, ingatlanok, gépek, berendezések, hitelfelvételi költségek és állami támogatások, valamint a befektetési célú ingatlanok megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételre vonatkozó követelményeket. Ismeri az értékvesztés elszámolására, megjelenítésére, közzétételre vonatkozó követelményeket.</p>
5 óra	<p>A készletek megjelenítése, értékelési sajátosságai, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 2, IAS 41). Bevételek megjelenítése, elszámolásának, értékelésének sajátosságai közzétételre vonatkozó követelményei (IFRS 15). A céltartalékok, függő kötelezettségek</p>

	és függő követelések fogalma, számviteli kezelése, közzétételre vonatkozó követelményei (IAS 37).
	TE: Ismeri a készletek, bevételek, valamint a céltartalékok, függő kötelezettségek megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételére vonatkozó követelményeket.
5 óra	Nyerésadók (IAS 12). IFRS szerinti egyedi beszámolók áttekintése. TE: Ismeri a nyereségadók megjelenítésére, értékelési sajátosságaira, közzétételére vonatkozó követelményeket. Ismeri az IFRS szerinti egyedi beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.

A tantárgy neve:	magyarul:	Államháztartási számvitel mesterfokon				Kódja:	GT_MSZL003-17	
	angolul:	Masters of Public Finance Accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	6	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kotormán Annamária			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az állam feladatait, szerepét és gazdasági jelentőségét, az államháztartás gazdálkodását, alrendszereit, a vállalati/ lakossági szféra és a közszféra függőségi viszonyait. A tantárgy tanulása az államháztartási számvitel összefüggéseinek megismeréséhez, vállalkozói számvittel való összehasonlításához és a gyakorlatban történő megszervezéséhez, működtetéséhez, controlling rendszer kialakításához ad segítséget. Az oktatási anyag mindazoknak megalapozott tudást nyújt, akik fejezeteknél, központi költségvetési szerveknél, önkormányzatoknál és intézményeiknél költségvetési tervezéssel, számvittel, controllinggal, ellenőrzéssel foglalkoznak.</p>								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit.
- Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.
- Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit, a pénzügyi instrumentumok számvitelét, a számvitel és a könyvvizsgálat számítógépes támogatásának mechanizmusát.

Képesség:

- Képes a különféle gazdasági rendszerek, intézmények, intézetek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.
- Képes az egyedi és konszolidált beszámoló összeállítására, elemzésére.

Attitűd:

- Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékekre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.
- A gyorsan változó jogszabályi környezetben - a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan - belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért, az alkalmazottakért.
- A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus során a hallgatók megismerik az állam és az államháztartás legfontosabb működési elemeit, feladatait, alrendszeit, nemzetgazdasági szerepét, gazdálkodásának sajátosságait a vonatkozó jogszabályok alapján. Ezt követően és ezzel összefüggésben, a vállalkozói számviteli ismeretekre alapozottan megismerik az államháztartási szervek számviteli rendszerét, annak jogszabályi alapjait. A kurzus során a vállalkozói és a költségvetési számvitel közötti hasonlóságok és különbségek is feltárára, értelmezésre kerülnek. A hallgató a kurzus során elsajátítja a költségvetési könyvvitel és beszámoló készítés, az előirányzatokkal és az állami vagyonnal való gazdálkodás gyakorlati alapjait is.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadásokon az államháztartás működésére és számvitelére vonatkozó jogszabályi előírásokra, vállalkozói számviteli ismeretekre alapozva összeállított, a hallgatók számára elektronikusan elérhető elméleti tananyagot sajátítják el a hallgatók azok értelmezésével, az összefüggések feltárával és értelmezésével.

A gyakorlati tevékenység az előadások alapján megismert számviteli és költségvetési ismeretek gyakorlatban történő alkalmazását foglalja magába konkrét példák megoldásával.

Értékelés

A félév elismerésének és a vizsgára bocsátás feltétele az órákon való részvétel a Tanulmányi és Vizsga Szabályzatban (TVSZ) foglaltaknak megfelelően. A hallgatók kollokviumi jegyet írásbeli kollokviummal szereznek. A kollokvium az elméleti és gyakorlati ismeretekre alapozva kerül összeállításra, mely a hatályos TVSZ-ben foglaltak szerint ismételhető.

A kollokvium értékelése: 0-60% elégtelen, 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

Előadások anyaga (elektronikusan a hallgatók rendelkezésére áll), gyakorlatokon rendelkezésre bocsátott és kidolgozott példák

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

4/2013. Kormányrendelet az államháztartás számviteléről

2000. évi C. törvény a számvitelről

38/2013. (IX.19.) NGM rendelet az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események kötelező elszámolási módjáról

Ajánlott szakirodalom:

Szamkó Józsefné: Költségvetési szervek gazdálkodása és pénzügyei, Complex Kiadó, 2013.

Dömötörfy Józsefné-Szamkó Józsefné: Számviteli és gazdálkodási változások az államháztartás területén, Complex Kiadó, 2013.

Prof. Dr. Lentner Csaba: Közpénzügyek az államháztartásban, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó, 2013

<http://allamhaztartas.kormany.hu/peldak-az-allamhaztartasban-felmerulo-gyakoribb-gazdasagi-esemenyek-kotelezo-elszamolasi-modjahoz>

Csányi Réka-Kézdi Árpád- Kokas Barbara-Nyikos Györgyi: Államháztartás, Dialóg Campus Kiadó, 2018

Heti bontott tematika	
1.	<p>Az állam, az államháztartás rendszere, alrendszerei, közfeladatok. Az állami gazdálkodás alapjai. Az államháztartás szereplői, alrendszereinek jellemzői, a költségvetési tervezés, költségvetési szervek. A költségvetési tervezés folyamata, módszerei, szabályai.</p> <p>TE Az állam, mint gazdasági szereplő megismerése, a nemzet gazdaságában betöltött szerepe. Az állami feladat ellátás rendszerének és a költségvetés megismerése, az államháztartás gazdasági szerepének megismerése ok-okozati összefüggésekkel. Alapvető költségvetés tervezési feladatok elsajátítása, az előirányzatok szerepének és összefüggéseinek feltárása.</p>
2.	<p>A központi költségvetés (felépítés, időbeli ütemezés), kiemelt kiadási és bevételi jogcímek, az egységes rovatrend. Költségvetés készítés központi – és önkormányzati költségvetési szerveknél, előirányzat módosítás, előirányzat átcsoportosítás. A költségvetés végrehajtásának folyamata.</p> <p>TE Az állam bevételei és kiadásai megismerése, rendszerben történő elhelyezése, bevételi és kiadási jogcímek tartalmi meghatározása. Elemi költségvetéssel, előirányzat módosítással kapcsolatos feladatok elsajátítása, az előirányzatok (eredeti, módosított) változásainak értelmezése. Költségvetési szervek napi gazdálkodási feladatainak, azok szabályainak megismerése, a feladatokkal kapcsolatos felelősségi viszonyok és követelmények.</p>
3.	<p>Államháztartási szervek számviteli alapjai: költségvetési és pénzügyi számvitel, alapfogalmak (követelés, kötelezettségvállalás, vagyon, előirányzat teljesítés) Az államháztartási szervezetek vagyona, a mérleg. Az államháztartási mérleg sajátosságainak értelmezése, vállalkozásokkal történő összevetése. Az államháztartási könyvvitelben alkalmazott főkönyvi számlák: nyilvántartási számlák, könyvviteli számlák, nyilvántartási ellenszámlák. A főkönyvi számlák összefüggései, azok számlakeretben történő elhelyezése. A számviteli alapelvek érvényesülése az államháztartási szervezeteknél: sajátosságok, értelmezés a költségvetési- és a pénzügyi számvitelben.</p> <p>TE A számviteli sajátosságok értelmezése, összefüggések az állam, mint gazdasági szereplő sajátosságaival. Államháztartási könyvviteli alapok megszerzése, könyvviteli rendszer összehasonlítása a vállalkozói könyvvittel. A számviteli alapelvek megértése az államháztartás szervezeteire.</p>
4.	<p>A költségvetési szervek beszámolási kötelezettsége: beszámoló részei, az egyes részek tartalma. Az eredménykimutatás felépítése, tételeinek értelmezése. Számviteli politika, számviteli szabályzatok az államháztartási szerveknél. Könyvviteli zárlat az államháztartási szerveknél: gyakoriság, zárlati feladatok. Nyitási-, nyitás utáni számviteli feladatok az államháztartási szerveknél</p> <p>TE Költségvetési beszámolás alapismereteinek elsajátítása, a beszámoló részei közötti összefüggések feltárása, könyvvittel való kapcsolódás. Az eredménykimutatás, az eredmény jelentőségének megismerése az államháztartási szerveknél, összehasonlítás a vállalkozások eredményének levezetésével és értelmezésével. Sajátos vonások megismerése az államháztartási szervek számviteli szabályzatainál. Az államháztartási szervezetek zárlati folyamatainak, azok jelentőségének megismerése. Az államháztartás nyitási, nyitás utáni sajátos számviteli feladatainak megismerése.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	PÉNZÜGYI KONTROLLING				Kódja:	GT_MSZL004-17	
	angolul:	FINANCIAL CONTROLLING						
Felelős oktatási egység:		DEBRECENI EGYETEM GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR						
Kötelező előtanulmány neve:		Számvitel II. (Pénzügyi Számvitel)				Kódja:	GT_APSN021-17	
		Számvitel III. (Vezetői Számvitel)					GT_APSN027-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Levelező		Féléves	5	Féléves	10		4	-
Tantárgyfelelős oktató		neve: Kondorosi Ferencné Dr.				beosztása:	Egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák</p> <p>a pénzügyi számvitel, a vezetői számvitel és a vállalati pénzügy tárgyak keretében megismert összefüggések és módszerek hogyan állíthatók a pénzügyi irányítás szolgálatába. A stratégiával és az egyéb vállalati tervekkel összhangban lévő pénzügyi tervezés, a pénzügyi tervek megvalósítását szolgáló operatív irányítás és a vállalat teljesítményének értelmezése, ellenőrzése, irányítása.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> Pénzügyi elemzés, tervezés, elszámolás, irányítás ismeretek, pénzügyi kimutatások összeállítása, elemzése.</p> <p><i>Képesség:</i> Pénzügyi- vezetői eszközrendszer működtetésére, továbbá színvonalas elemzési módszerek alkalmazására képes.</p> <p><i>Attitűd:</i> Alkalmazkodik a vállalkozás környezetéhez, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a pénzügyi problémák kezelésében.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan kiválasztja a releváns pénzügyi probléma megoldási módszereket, elemez, döntést előkészít, tanácsot ad.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A pénzügyi, vezetői eszközrendszer működtetéséhez szükséges ismeretek, melyek a stratégiai célok pénzügyi követelményeit a vállalati szervezeten keresztül a munkavállalókhöz közvetíti.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>Fogalmak, értelmező rendelkezések pontos elsajátítása; folyamatok, összefüggések feltárása; előadás; magyarázat; esettanulmányok megoldása.</p>								

Értékelés módja: Írásbeli kollokvium

Prezentáció 30%, írásbeli kollokvium 70 % arányú figyelembe vétele.

Kötelező szakirodalom:

Zémán Zoltán- Béhm Imre: A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2016.

Hágen István: Üzleti tervezés, „Controll” 2003. KFT., Debrecen, 2009

Hágen István – Kondorosi Ferencné Dr.: Controlling, Civis Audit Kft, Debrecen, 2018.

Controlling a gyakorlatban: sikeres vezetők kézikönyve. Szerk.: Maczó Kálmán-Horváth Elekné.

Budapest: Dashöfer, 2000. (<http://www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b10109/>)

Hágen István – Kondorosi Ferencné Dr.: Üzletviteli gyakorlatok vezetői döntésekhez, Régió Oktatási Központ Kft. Debrecen, 2011

Számvitel, Adó, Könyvvizsgálat témához kapcsolódó cikkei,

Controller Info szakmai folyóirat témához kapcsolódó cikkei.

2000. évi C. törvény a számvitelről

Ajánlott szakirodalom:

Hanyecz Lajos: A controlling rendszere: az eredményorientált irányítás, Budapest, Saldo, 2006.

dr. Sinkovics Alfréd: Költség- és pénzügyi controlling, Budapest, Complex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft 2007.

Számvitel és adózás aktuális kérdései 2017, 2018, 2019, 2020,2021

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: A pénzügyi kontrolling szerepe, célja, összetevői; COVID-19-hez kapcsolódó feladatok Gyakorlat: Éves beszámoló – Cash flow összefüggések a gyakorlatban TE: Éves beszámoló- C-F alapján feltárja a pénzügy szempontjából releváns területeket.
	Előadás: A pénzügyi kontrolling feladata. Kontroll funkciók. Pénzgazdálkodási funkciók/1. Gyakorlat: Eredménykimutatás – Mérleg – Kiegészítő melléklet összefüggései, Cash flow kategóriák - elemzés TE: Pénzgazdálkodási funkciók ellátása a vállalatnál.
	Előadás: A pénzügyi kontrolling feladata. Kontroll funkciók. Pénzgazdálkodási funkciók/2. A pénzügyi kontrolling eszköz rendszere. Gyakorlat: Cash flow feladat 1. része. TE: A kontrollfunkciók segítségével alkalmazza a pénzügyi kontrolling eszközrendszerét.
	Előadás: A vállalkozás tulajdonosi értéke – kontrollingjának módszertana – MODELLEK Gyakorlat: Cash flow feladat 2. része TE: Modellek alkalmazása.
	Előadás: Cash flow – nettó cash flow. Gyakorlat: Cash flow feladat 3. része TE: C-F felhasználása a pénzügyi elemzésnél és tervezésnél.
	Előadás: Pénzáramlás Gyakorlat: Cash flow terv készítése TE: Pénzáramlás elemzése, felhasználása döntésekben.
	Előadás: Stratégiai és operatív pénzügyi terv Gyakorlat: Üzleti gyakorlatok, döntés megalapozása TE: Finanszírozási terv készítése.
	Előadás: Pénzügyi teljesítmény értékelése, ellenőrzése/1. Gyakorlat: Üzleti gyakorlatok TE: Pénzügyi teljesítmény összehasonlítása a célokkal.
	Előadás: Pénzügyi teljesítmény értékelése, ellenőrzése/2. Gyakorlat: TE: Pénzügyi teljesítmény értékelése alapján javaslat operatív intézkedésekre.
	Előadás: ZH Gyakorlat: ZH feladat értékelése TE: 1-9. témakörök biztos alkalmazása, „gyenge láncszemek” megszüntetése.
3.	Előadás: Tárgyévi eredmény- mérleg- Cash Flow, források Gyakorlat: Esettanulmány/1. Helyzetelemzés TE: Eredmény alakulását befolyásoló hatások- korrekciós intézkedések.
	Előadás: Pénzügyi tevékenység monitoringja Gyakorlat: Esettanulmány/2. Fejlesztés TE: Pénzügyi források felhasználásának megítélése.
	Előadás: Beszámolási rendszerek fejlesztése – IFRS, kockázat, fenntarthatósági elemek Gyakorlat: Esettanulmány/3. Fejlesztési alternatívák TE: Fejlesztési alternatívát- előnyök, hátrányok kiemelése.
	Előadás: Pénzügyi Esettanulmány; Összefoglalás, rendszerezés Gyakorlat: Hozam- költség- eredmény- pénzügyi folyamatok, üzletviteli gyakorlatok 1-9.; Gyakorlati tevékenységek értékelése, összegzés-összefüggések TE: Hozam, költség, eredmény- pénzügyi folyamatok összefüggéseinek feltárása.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Beruházás és forgóeszköz-gazdálkodás pénzügyei				Kódja:	GT_MSZL005-17	
	angolul:	Finance of investment and current asset management						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Tarnóczy Tibor		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók <ul style="list-style-type: none"> - megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; - képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; - megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; - képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére. 								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.
- Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.
- Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen a hosszú és a rövid távú vállalati pénzügyi döntéshozatal alapvető kérdéseivel, amelyek közé tartozik a beruházásokkal kapcsolatos döntéshozatal megalapozása, a döntési alternatívák értékelésének képessége, a beruházási kockázatok elemzése. valamint a fogóeszköz-gazdálkodáshoz kapcsolódó döntések megalapozása, a forgótőke-menedzsment részterületeinek a megismerése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások a gyakorlatokat alapozzák meg, amelynek keretében a hallgatók vállalati problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg. A gyakorlatok keretében rövid esettanulmányok felhasználásával az előadások témájához kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor a Microsoft Excel táblázatkezelő program használatával. A feladatokat a hallgatók 2-3 fős csoportokban oldják meg,

Értékelés

A gyakorlatokon a hallgatóknak felkészülten kell megjelenniük, ami minden gyakorlat elején rövid teszt megoldásával kerül ellenőrzésre, amelyek az eredményei a félév végi értékelésnél is figyelembe vételre kerülnek (20%). A vizsga 2 részből áll, egyrészt a hallgatóknak meg kell oldaniuk számítógépen a gyakorlatokon megismert feladatokhoz hasonló feladatokat (40%), másrészt otthon meg kell oldaniuk egy kiadott esettanulmányt (40%), amelynek a megoldását szóban be kell mutatniuk.

Kötelező szakirodalom:

Bélyácz Iván: Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, Budapest, 2009.

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.

Ajánlott szakirodalom:

Götze, U.-Northcott, D.-Schuster, P.: Investment Appraisal: Methods and Models. Springer-Verlag, 2008.

Preve, L.A.- Sarria-Allende, V.: Working Capital Management. Oxford University Press, 2010.

Sagner, J.: Essentials of Working Capital Management. John Wiley & Sons, Inc., 2011.

Smit, H.T.J.-Trigeorgis, L.: Strategic Investment: Real Options and Games. Princeton University Press, 2004.

Schwarz, E.S.- Trigeorgis, L.: Real Options and Investment under Uncertainty: Classical Readings and Recent Contributions. MIT Press, 2001.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A beruházási döntéshozatal alapvető kérdései. A stratégiai gondolkodás szerepe a beruházási döntésekben. A beruházás-gazdaságossági számítások áttekintése példákon keresztül.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások pontosabb értelmezésére.
2.	Egymást kölcsönösen kizáró projektek tőke-költségvetési elemzése. Feladatok megoldása az egymást kölcsönösen kizáró projektek értékeléséhez.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások pontosabb alkalmazására.
3.	A beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei. Feladatok megoldása a beruházás-gazdaságossági számítások speciális eseteihez kapcsolódóan.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások speciális problémáinak értelmezésére.
4.	Beruházások finanszírozása. Példák megoldása a külső forrásokból finanszírozott beruházások értékeléséhez.
	A hallgató megismerkedik a beruházások finanszírozási lehetőségeivel és képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások speciális eseteihez kapcsolódó számítások elvégzésére.
5.	A beruházások kockázati elemzése. Példák a kockázat figyelembe vétele a beruházás-gazdaságossági számításokban.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelési lehetőségeivel.
6.	Portfólió modellek a tőke-költségvetési döntésekben. Beruházások kockázatának elemzéséhez kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelésének speciális kérdéseivel, és képes lesz a beruházási kockázatok meghatározására és kezelésére.
7.	A reálopciók szerepe a beruházási döntésekben Az opcióárazáshoz kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató megismerkedik a reálopcióknak a beruházási döntésekben történő alkalmazási lehetőségeivel.
8.	Forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdései. A forgótőke-politika. Reálopciók alkalmazása a beruházások értékelésében.
	A hallgató megismerkedik a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseivel, és képes lesz alkalmazni a reálopciók modellt a beruházások értékelésében.
9.	Forgótőke menedzsment főbb kérdései. A forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseire kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató megismeri a forgótőke-menedzsment főbb kérdéseit.
10.	A vállalati készletgazdálkodás főbb kérdései. Készletgazdálkodáshoz kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató megismerkedik a készlet-menedzsment pénzügyi vonatkozásaival, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
11.	Optimális vállalati pénzgazdálkodás. A vállalati pénzgazdálkodáshoz kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató megismerkedik a vállalati pénzgazdálkodás főbb kérdéseivel és azok kezelési lehetőségeivel.
12.	Követelés- és kötelezettség-menedzsment. A követelés- kötelezettség-menedzsmenthez kapcsolódó feladatok megoldása.

	A hallgató megismerkedik a vállalati követelés- és kötelezettség-menedzsment. főbb kérdéseivel és azok kezelési lehetőségeivel, és képes lesz a készletgazdálkodás jobb menedzselésére.
13.	A forgótőke tervezése. A forgótőke tervezéséhez kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz a forgótőke-tervezés jobb megértésére.
14.	A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntések összehangolása. A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntésekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
	A hallgató képes lesz a hosszú és rövid távú pénzügyi menedzsment közötti összhang jobb megértésére, és valamint pénzgazdálkodáshoz és a követelés-menedzsmenthez kapcsolódó problémák megoldására.

A tantárgy neve:	magyarul:	Nemzetközi Számviteli Standardok Alkalmazása II.	Kódja:	GT_MSZL024-17
	angolul:	Application of International Accounting Standards II.		

Számvitel MA

Felelős oktatási egység:	DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:	Nemzetközi számviteli standardok alkalmazása I.	Kódja:						
Típus	Heti óraszámok					Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat		Labor			
Nappali		Heti		Heti		Heti		magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	15	Féléves		
Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó				beosztása:	egyetemi docens	

A kurzus célja, hogy

A képzés célja, hogy a hallgatók megismerjék

- az IFRS konszolidált beszámoló tartalmi és formai követelményeit, a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségeit.
- a kapcsolódó standardokat,
- az IFRS átállás elméleti és gyakorlati tudnivalóit.

Tanulás eredmények, kompetenciák:

Tudás:

A hallgató ismeri és érti a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit.

Képesség:

A hallgató képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően vállalkozást vezetni, összetett gazdálkodási folyamatokat tervezni, irányítani, az erőforrásokkal gazdálkodni. Képes a hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. Képes a különféle gazdasági rendszerek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére. Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására. Képes az egyedi és konszolidált IFRS beszámoló összeállítására, elemzésére. Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására elemzésére.

Attitűd:

A hallgató innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében, nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait.

A gyorsan változó jogszabályi környezetben - a szakma kötelező továbbképzési előírásai mellett, illetve azon túlmutatóan - belső igényként fogalmazza meg a folyamatos szakmai fejlődést, fokozatosan beépítve munkája során az így megszerzett új ismereteket és eljárásokat.

Autonómia és felelősség:

Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés-előkészítő, tanácsadói feladatokat. A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.

A kurzus tartalma, témakörei

Az IFRS konszolidált beszámoló tartalmi és formai követelményei, a beszámolóból nyerhető információk, és azok hasznosításának lehetőségei, a kapcsolódó standardok, az IFRS átállás elméleti és gyakorlati tudnivalói.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.

Értékelés

Az aláírás feltétele egy választott vállalat IFRS beszámolójának ismertetése, sajátosságainak magyarázata, prezentálása. A vizsgaidőszakban a megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli vizsgadolgozat formájában történik, melynek min. 60-os teljesítése szükséges.

Kötelező olvasmány:

Bartha Ágnes - Gellért Henriett – Madarasiné dr. Szirmai Andrea: Nemzetközi számviteli ismeretek, Perfekt, 2016

Lakatos – Kovács – Mohl – Rózsa – Szirmai: NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK elmélete és gyakorlata 2018. Magyarázatok és példák. MKVK (kijelölt, kapcsolódó fejezetek)

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar Moodle oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Rózsa – Büdy – Karai: IFRS Példatár, Hessyn Informatikai és Oktatási Kft, 2016.

IFRS szerinti beszámolók tanulmányozása (interneten számos megtalálható)

Számvitel – Adó - Könyvvizsgálat szakmai folyóirat IFRS témájú cikkei

International Accounting Standards Board www.iasb.org.uk

Deloitte: <http://www.iasplus.com/fs/fs.htm>

PWC anyagok: <http://www.pwc.com/gx/en/ifrs-reporting/index.jhtml>

Ernst & Young anyagok: <http://www.ey.com/GL/en/Issues/Governance-and-reporting/IFRS>

<http://www.iasplus.com/index.htm>

<http://www.ifrs.org/Home.htm>

Bontott tematika

5 óra	A konszolidáció alapfogalmai (anyavállalat, leányvállalat, közös szerveződés, társult vállalkozás, csoport). A kontroll fogalma, megállapítása. Az IFRS 10 és az IFRS 3 elvi szabályai.
	TE: Ismeri a konszolidáció alapfogalmait, az IFRS rendszerében. Ismeri az IFRS 10 és IFRS 3 elvi szabályait.
5 óra	Konszolidált pénzügyi kimutatások készítése (technikai szabályok). Konszolidációs lépések (Fresh start accounting, Nettó eszközérték megállapítása, a csoport tartalékai). Nem kontrolláló érdekeltségek kezelése. A csoporton belüli kereskedelem, az in tranzit helyzetek és a csoporton belüli adósságok kezelése.
	TE: Ismeri az IFRS-ek szerinti konszolidált pénzügyi kimutatások tartalmára, felépítésére, szerkezetére vonatkozó elvárásokat, technikai szabályokat. Ismeri a teljeskörű konszolidáció lépéseit, nem kontrolláló érdekeltségek kezelésének szabályait. Ismeri a csoporton belüli kereskedelem, az in tranzit helyzetek és a csoporton belüli adósságok kezelésének szabályait.
5 óra	Eredménykimutatás konszolidálás. IAS 28 Befektetések társult vállalkozásokban. IFRS 11 Közös szervezések.
	TE: Ismeri az eredménykimutatás konszolidációjának lépéseit, lényegét. Ismeri a társult vállalkozásokra és a közös szervezésekre vonatkozó szabályokat az IFRS rendszerében.
5 óra	IAS 24 Kapcsolt felek. IFRS 1 Első alkalmazás. IAS 21 Átváltási árfolyamok hatása. IFRS szerinti konszolidált beszámolók áttekintése.
	TE: Ismeri a kapcsolt felekre vonatkozó szabályokat az IFRS rendszerében. az IFRS 1 standard hatályát, lényegét, alkalmazási lehetőségeit. Ismeri az átváltási árfolyamok alkalmazásának jelentőségét, hatását. Ismeri az IFRS szerinti konszolidált beszámolók felépítését, megjelenítésbeli sajátosságait.

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó pénzügyek				Kódja:	GT_MSZL012-17	
	angolul:	Advanced finance						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Tarnóczy Tibor			beosztása:	egyetemi docens	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <ul style="list-style-type: none"> - megismerjék a pénzügyi piacok működését, - megismerjék a pénzügyi piacoknak a vállalatfinanszírozásban betöltött szerepét, - megismerjék a tőkepiacok termékeit és azok szerepét a vállalati kockázatkezelésben, - képessé váljanak a tőkepiaci folyamatok értékelésére, és a tőkepiaci termékek bevonására a kockázatkezelésbe; - mélyebben megismerjék a pénzügyi folyamatokat, - pénzügyi döntéshozatali képessége emelkedjen. 								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.
- Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.
- Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.
- Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piactudományi feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.
- Társadalmi érzékenység, kockázattudatos, a döntéshozatalnál a személyes felelősségvállalást nem elhárító.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen a pénzügyi piacok működésével, megismerje a pénzügyi piacoknak a vállalatfinanszírozásban betöltött szerepét, megismerje a tőkepiacok termékeit és azok szerepét a vállalati kockázatkezelésben, képessé váljon a tőkepiaci folyamatok értékelésére, és a tőkepiaci termékek bevonására a kockázatkezelésbe; mélyebben megismerje a pénzügyi folyamatokat, pénzügyi döntéshozatali képessége emelkedjen.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások a gyakorlatokat alapozzák meg, amelynek keretében a hallgatók a tőkepiacokhoz és vállalati finanszírozáshoz, kockázatkezeléshez kapcsolódó problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg. A gyakorlatok keretében rövid esettanulmányok felhasználásával az előadások témájához kapcsolódó feladatok megoldására kerül sor a Microsoft Excel táblázatkezelő program használatával. A feladatokat a hallgatók 2-3 fős csoportokban oldják meg,

Értékelés

A gyakorlatokon a hallgatóknak felkészülten kell megjelenniük, ami minden gyakorlat elején rövid teszt megoldásával kerül ellenőrzésre, amelyek az eredményei a félév végi értékelésnél is figyelembe vételre kerülnek (20%). A vizsga 2 részből áll, egyrészt a hallgatóknak meg kell oldaniuk számítógépen a gyakorlatokon megismert feladatokhoz hasonló feladatokat (40%), másrészt otthon meg kell oldaniuk egy kiadott esettanulmányt (40%), amelynek a megoldását szóban be kell mutatniuk.

Kötelező szakirodalom:

Hull, J.C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek. Panem, Budapest, 1999.

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

[Bélyácz Iván](#): Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Brigham, E.F. – Ehrhardt, M.C.: Financial Management Theory and Practice, Cengage, 2019

Ajánlott szakirodalom:

ACCA Paper F9 – Advanced financial management. Study text. BPP Learning Media. Seventh edition May 2020

Bodie – Kane – Marcus: Befektetések, Irwin – Tanszék Kft., Budapest, 1996.

Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.

Glen, A. Handbook of corporate finance. Pearson Education Limited, 2005.

de Matos, J.A.: Theoretical foundations of corporate finance. Princeton University Press. 2001.

Tirole, J.: The Theory of Corporate Finance. Princeton University Press. 2006.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi piacok és működésük. A pénzügyi piacok szerepe a gazdaságban. A pénzügyi piacokhoz kapcsolódó vállalati esettanulmányok megoldása.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi piacokhoz kapcsolódó alapvető problémák kezelésére.
2.	A pénzügyi közvetítő rendszer szerepe a vállalati működés támogatásában. A pénzügyi piacokhoz kapcsolódó vállalati esettanulmányok megoldása.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi piacokhoz kapcsolódó alapvető problémák kezelésére.
3.	Vállalkozások hosszú távú finanszírozása. I. A hitelezéshez és a kötvénykibocsátáshoz kapcsolódó esettanulmányok megoldása.
	A hallgató képes lesz a hosszú távú vállalati finanszírozás kérdéseinek a kezelésére.
4.	Vállalkozások hosszú távú finanszírozása. II. A részvénykibocsátáshoz kapcsolódó esettanulmányok megoldása.
	A hallgató képes lesz a hosszú távú vállalati finanszírozás kérdéseinek a kezelésére.
5.	A tőkepiacok szerepe a vállalati kockázatok csökkentésében. A tőkepiaci kockázatokhoz kapcsolódó számítások.
	A hallgató képes lesz alapvető tőkepiaci kockázati számítások elvégzésére.
6.	Befektetési portfóliók. A portfóliók jellemzői. Portfólió kockázatok. A portfóliókhoz kapcsolódó egyszerűbb számítások.
	A hallgató képes lesz a portfóliók szerepét megérteni, és növekszik a portfólió-menedzsmenthez kapcsolódó döntési képessége.
7.	Optimális portfóliók kialakítása. Portfóliók optimalizálása MS Excelben.
	A hallgató képes lesz optimális portfóliók létrehozására.
8.	Portfóliók teljesítményének mérése. A portfóliók teljesítményének méréséhez kapcsolódó számítások.
	A hallgató képes lesz a portfóliók teljesítményét értékelni.
9.	A fedezeti ügyletek jellemzői és működésük. Szerepük a kockázatsökkentésben. I. A fedezeti ügyletekhez kapcsolódó számítások.
	A hallgató képes lesz a fedezeti ügyletekhez kapcsolódó számítások elvégzésére.
10.	A fedezeti ügyletek jellemzői és működésük. Szerepük a kockázatsökkentésben. I. A fedezeti ügyletekhez kapcsolódó számítások.
	A hallgató képes lesz a fedezeti ügyletekhez kapcsolódó számítások elvégzésére, és a fedezeti ügyletek használatára.
11.	Az opciós ügyletek alkalmazása és értékelése. A görögök. I. Az opciós ügyletekkel kapcsolatos számítások. Érzékenységvizsgálatok.
	A hallgató képes lesz az opciós ügyletekhez kapcsolódó számítások elvégzésére.
12.	Az opciós ügyletek alkalmazása és értékelése. A görögök. II. Az opciós ügyletekkel kapcsolatos számítások. Érzékenységvizsgálatok.
	A hallgató képes lesz az opciós ügyletekhez kapcsolódó számítások elvégzésére, és érzékenység vizsgálatokra úgy a pénzügyi, mint a reálopciók vonatkozásában.
13.	Hosszú távú pénzügyi döntések. Hosszú távú pénzügyi döntésekhez kapcsolódó esettanulmányok megoldása.
	A hallgató képes lesz hosszú távú pénzügyi döntések előkészítésére.

14.	Pénzügyi stratégiák. A pénzügyi stratégiához kapcsolódó esettanulmányok megoldása (szimuláció).
	A hallgató képes lesz pénzügyi stratégiák előkészítésére.

A tantárgy neve:	magyarul:	Vállalkozások költségvetési kapcsolatai és ellenőrzése				Kódja:	GT_MSZL013-17	
	angolul:	Companies related to budget and control						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Rózsa Attila		beosztása	egyetemi adjunktus	
<p>A kurzus célja, hogy a hallgatók</p> <p>megismerjék a költségvetési kapcsolatok rendszerét, megjelenését a beszámolóokban, tovább, hogy egységes rendszerben lássák az adókat, támogatásokat. Megismerik az adók egyes ismérvek szerinti csoportosítási lehetőségeit, a fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolásokat, a főbb számlaösszefüggéseket.</p> <p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i></p> <p>Megfelelő ismeretek szerzése a költségvetési kapcsolatokról, adókról, támogatásokról, valamint a kapcsolódó ellenőrzésekről, a hibafeltárás folyamatáról.</p> <p><i>Képesség:</i></p> <p>A hallgató képessé válik a költségvetési kapcsolatok rendszerszemléletű álltekintésére, az összefüggések átlátására.</p> <p><i>Attitűd:</i></p> <p>A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyra kell válnia a költségvetési kapcsolatokra vonatkozó új ismeretek iránt.</p> <p><i>Autonómia és felelősség:</i></p> <p>A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas a költségvetési kapcsolatok témakörbe tartozó önálló feladatmegoldásra, átlátja a vállalkozások költségvetési kapcsolataihoz tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.</p>								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>A kurzus bemutatja a költségvetési kapcsolatok rendszerét, az adót és támogatások csoportosítási lehetőségeit, a fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolásokat, főbb számlaösszefüggéseket és a kapcsolódó ellenőrzés, valamint önellenőrzés folyamatait, ezek számvitelét. A kurzus által érintett további témakörök a hiba, hibahatás, következmény kapcsolatrendszerének bemutatása, a hibafajták tartalom szerinti osztályozása.</p>								
<p>Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek</p> <p>A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.</p>								
<p>Értékelés</p> <p>A félévközi munka írásbeli kollokviummal zárul.</p> <p>Az aláírás feltétele:</p> <ul style="list-style-type: none"> •A konzultációkon való aktív részvétel. <p>A jegy (100%) megszerzésének feltételei:</p> <ul style="list-style-type: none"> •A félév során a gyakorlati és elméleti anyagból írásbeli vizsga sikeres (legalább 60%-os) megírása. <p>Az eredmények a következők szerint alakulnak:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0-59% elégtelen 60-69% elégséges 70-79% közepes 80-89% jó 								

90-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Lukács (2019): Ellenőrzés és könyvvizsgálat rendszere, MKVKOK, Budapest,
- Galántainé Máté Zs. (2014): Adó(rendszer)tan, Aula Kiadó, Budapest
- Birher I.-Sztanó I.-Vladárné Kiss A.-Vörös L. (2014): Vállalkozások ellenőrzése, Perfekt Kiadó, Budapest
- Herich Gy. (2014): Adótan, Penta Kiadó, Budapest
- Pavlik L.-Stafira Zs.-Becsei A.-Joó Á.-Ducsai A. (2011): Adózási esettanulmányok
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről,
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.)
- az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 273/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet

Konzultációs alkalmakra bontott tematika

15. alkalom (5 óra)	Költségvetési kapcsolatok rendszere, az adót és támogatások csoportosítása, osztályozása. Közvetlen és közvetett adó, progresszív, proporcionális és degresszív adó. Adóhatóságok az adóhatóságok felügyelete
	TE* A hallgató megismeri a kurzus követelményeit, a vállalatok és költségvetési kapcsolataik rendszerét, valamint az adók és támogatások csoportosításának lehetőségeit.
	Költségvetési kapcsolatok rendszeréhez kapcsolódó könyvviteli elszámolások lehetőségei, egy-, két- és többszámlás megoldások.
	TE A hallgató átlátja a költségvetési kapcsolatokat és a kapcsolódó könyvviteli elszámolásának elvi és gyakorlati lehetőségeit.
	Költségvetési kapcsolatok megjelenése a beszámolóban és kiemelten a mérlegben. Költségvetési kiutalási igények, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok.
	TE A hallgató megismeri a költségvetési kapcsolatokat és a beszámolók összefüggéseit, a költségvetési kiutalási igényeket, az ellenőrzési szempontokat.
16. alkalom (5 óra)	A fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolások, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok
	TE A hallgató átlátja a fizetendő adókkal kapcsolatos elszámolásokat, a főbb összefüggéseket.
	A fizetendő járulékokkal kapcsolatos elszámolások, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok
	TE A hallgató átlátja a fizetendő járulékokkal kapcsolatos elszámolásokat, a főbb összefüggéseket.
	Vámhivatallal kapcsolatos könyvviteli elszámolások, főbb számlaösszefüggések, ellenőrzési szempontok.
	TE A hallgató pontos ismereteket szerez a kapcsolódó könyvviteli elszámolásokról, megismeri a főbb számlaösszefüggéseket, ellenőrzési szempontokat.
	Az ellenőrzés fogalmának értelmezése általában és a számvitelben
	TE A hallgató megismeri az ellenőrzés fogalmát, értelmezését a számvitelben.
17. alkalom (5 óra)	Az ellenőrzés megállapításainak értelmezése a NAV, valamint az önkormányzat jegyzője kapcsán.
	TE A hallgató képessé válik a NAV, valamint az önkormányzat jegyzője által végzett ellenőrzés során tett megállapítások értelmezésére.
	Az ellenőrzés és önellenőrzés számvitele.
	TE A megismeri az ellenőrzés, önellenőrzés számvitelét.
	Hiba, hibahatás, következmény, ill. teher kapcsolatrendszer. A hibafajták tartalom szerinti osztályozása a számvitelben. A hibafajták nagyságrend szerinti osztályozása a számvitelben
	TE Megismeri a hiba, hibahatás, illetve következmény, teher kapcsolatrendszerét, a hibafajták osztályozásának lehetőségeit a számvitelben.
	A hibafeltárás munkafázisai. A hibajavítás folyamata, a hibák, hibahatások, terhek javító könyvelése.
	TE Átlátja a hibafeltárás munkafázisait, a hibajavítás folyamatát.

18. alkalom (5 óra)	Az adóhatósági ellenőrzés megindítása. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. Törvény szerinti tényállás tisztázási és bizonyítási lehetőségek az adóellenőrzés során.
	TE A hallgató megismeri az adóhatósági ellenőrzés megindításának körülményeit, a kapcsolódó bizonyítási eljárásokat.
	Az ellenőrzési jegyzőkönyv - Adóbírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság, és számviteli nyilvántartásai, elszámolásuk.
	TE A hallgató megismeri az ellenőrzési jegyzőkönyvkészítés folyamatát, pontos ismereteket szerez az adóbírság, késedelmi pótlék, mulasztási bírság mértékéről, azok számviteli nyilvántartásáról, elszámolásáról.
	Az ellenőrzési megállapítások realizálása - A határozathozatal. Jogorvoslati eszközök a hatósági eljárásban.
	TE Képesé válik az eredménykimutatás valóságának, szakmai helyességének, az eredményfelosztásnak az ellenőrzésére, jegyzőkönyvben való dokumentálására.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:	Az SAP rendszer alkalmazásának alapjai I.				Kódja:	GT_MSZL021-17
		angolul:	Introduction to SAP ERP I.					
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	4	MAGYAR
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Kárpáti Tibor		beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja kettős:</p> <ul style="list-style-type: none"> Egyrészt bemutatni az SAP ERP rendszer működését a legfontosabb gazdálkodási területek jellemző folyamatai mentén. A kurzus ebből a célból egy konkrét minta környezet (GBI vállalat) folyamatain keresztül végigvezeti a hallgatót az alapvető rögzítési, módosítási és lekérdezési lépéseken, melyek szükségesek egy vállalat működésének támogatásához az SAP rendszer oldaláról. A konkrét SAP tudás mellett vállalati gazdálkodási ismeretre is szert lehet tenni a tárgy hallgatása, teljesítése során. Másrészt mélyebb pénzügyi számviteli és kontrolling gyakorlati ismeretek adása az SAP ERP rendszerre vonatkozóan. A kurzus ebből a célból pedig egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított intézményi környezetben teszi lehetővé azoknak az alapvető tevékenységeknek a megismerését, amelyek mindenképpen szükségesek egy intézmény számviteli és kontrolling tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról. A konkrét SAP tudás mellett gyakorlati számviteli és kontrolling ismeretre is szert lehet tenni a tárgy hallgatása, teljesítése során. 								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

A tantárgy előadásain, gyakorlatain való részvétel során megszerezhető:

- SAP ERP rendszer legfontosabb moduljai törzs- és mozgásadatainak rögzítési, módosítási és lekérdezési szintű operatív ismerete
- SAP ERP rendszer és a MS Excel program integrációjának ismerete.
- SAP ERP rendszer számviteli (FI) és kontrolling (CO) moduljai jellemzőinek, összefüggéseinek mélyebb ismerete.
- SAP ERP rendszer számviteli (FI) és kontrolling (CO) moduljaiban a törzsadatok kezelésének mélyebb ismerete.
- SAP ERP rendszer számviteli (FI) és kontrolling (CO) moduljaiban történő könyvelések, adatrögzítések végzésének mélyebb ismerete.

Képesség:

Alapvető ismeretekkel rendelkezik az SAP ERP rendszer legfontosabb moduljai használatára vonatkozóan. Ismeri egy adott vállalat, intézmény számviteli, ügyviteli, logisztikai támogatásáért felelős SAP ERP szoftver alap moduljainak fontos funkcióit, és érti a támogatott intézményi üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. A bevitt adatok összefüggéseit, integrációs pontjait ismeri a legfontosabb SAP modulok között. Képes az adatokat a megfelelő formában lekérdezni, és a legfontosabb külső – belső információs igényeket a SAP rendszer segítségével teljesíteni. Továbbá mélyebb ismeretekkel rendelkezik egy adott vállalat, intézmény pénzügyi számviteli és kontrolling támogatásáért felelős számviteli (FI) és kontrolling (CO) modulok fontos adatbeviteli funkcióiról. Érti a támogatott intézményi üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. Kezeln tudja az SAP ERP számviteli (FI) és kontrolling (CO) moduljainak mindazon funkcióit, üzleti tranzakcióit, melyek az adatbevitelhez szükségesek.

Attitűd:

A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie:

- nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra,
- rendszerelvű gondolkodás.

Autonómia és felelősség:

A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok:

- önképzésre való igény és képesség,
- problémamegoldó, innovatív gondolkodás,
- önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

SAP ERP története, jellemzői. SAP ERP rendszer általános felület- és funkciókezelési valamint navigációs ismereteinek kifejtése. SAP ERP rendszer legfontosabb moduljainak ismertetése. A modulok üzleti folyamatainak törzs és mozgás adatkör szintű kezelése, az adatkörök integrációs pontjainak bemutatása az SAP ERP-ben, SAP bizonylatok készítése a gazdálkodási folyamatok mentén minta példákon keresztül. SAP ERP számviteli (FI) és kontrolling (CO) moduljának mélyeb ismertetése.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A módszerek alkalmazkodnak a gazdaságinformatikai képzés lehetőségeihez és elvárásaihoz. Az oktatás egyrészt egy nemzetközi SAP gyakorló környezetben (GBI mintavállalat) történik, másrészt egy magyar nyelvű és a hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP gyakorló környezetben. A rendszerben előre beállított struktúrák, üzleti folyamatok mentén gyakorolhatók a tárgy oktatása során bemutatott üzleti folyamatok. Az ismereteket ERP szakterületek szerinti bontásban kapják a hallgatók. Nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati SAP szaktudás átadására és a hallgatók önálló SAP rendszer használatára.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárthelyi dolgozat eredményével.

A ZH eredményei a következők szerint alakulnak:

0-59,99%	elégtelen
60-69,99%	elégséges
70-79,99%	közepes
80-89,99%	jó
90% -	jeles

Kötelező szakirodalom:

SAP UAC GBI company template ppt-k.

Az órákon elhangzottak és a kivetített anyagok (ppt-k).

Ajánlott szakirodalom:

José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martínez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft.

Krishnamoorthy V. - Carvalho A. (2015): Discover SAP. Galileo Press Inc., Boston (MA) 3rd edition.

Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition.

Salmon J. (2018): Controlling with SAP ERP. Rheinwerk Publishing, Inc., 3rd edition.

Órára bontott tematika

1-2.	ERP rendszer evolúció, SAP történet, SAP megoldás portfólió, SAP ERP alapfogalmak, architektúra és alapvető modulok bemutatása. SAP ERP alapvető kezelési ismereteinek átadása. TE**: SAP megoldás portfólió és SAP ERP rendszer jellemzőinek bemutatására képes, továbbá minimális ismeretekkel rendelkezik a rendszer használatára vonatkozóan.
3-4.	SAP FI: alapvető pénzügyi számviteli üzleti folyamatok, funkciók, bizonylatok kezelése az SAP GBI vállalatban. TE: SAP FI: alapvető törzs- és mozgásadatok rögzítésére, bizonylatok kiállítására, lekérdezések végrehajtására képes.
5-6.	SAP CO: alapvető kontrolling üzleti folyamatok, funkciók, bizonylatok kezelése az SAP GBI vállalatban. TE: SAP CO alapvető törzs- és mozgásadatok rögzítésére, bizonylatok kiállítására, lekérdezések végrehajtására képes.
7.	SAP MM: alapvető beszerzési üzleti folyamatok, funkciók, bizonylatok kezelése az SAP GBI vállalatban. TE: SAP MM alapvető törzs- és mozgásadatok rögzítésére, bizonylatok kiállítására, lekérdezések végrehajtására képes.
8.	SAP EAM: alapvető tárgyi eszköz üzleti folyamatok, funkciók, bizonylatok kezelése az SAP GBI vállalatban. TE: SAP EAM alapvető törzs- és mozgásadatok rögzítésére, bizonylatok kiállítására, lekérdezések végrehajtására képes.
9.	SAP SD: alapvető értékesítési üzleti folyamatok, funkciók, bizonylatok kezelése az SAP GBI vállalatban. TE: SAP SD alapvető törzs- és mozgásadatok rögzítésére, bizonylatok kiállítására, lekérdezések végrehajtására képes.
10.	SAP PS: alapvető projekt menedzsment üzleti folyamatok, funkciók, bizonylatok kezelése az SAP GBI vállalatban. TE: SAP PS alapvető törzs- és mozgásadatok rögzítésére, bizonylatok kiállítására, lekérdezések végrehajtására képes.
11.	A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek. TE*: ismeri a számviteli tevékenység informatikai rendszerben való végzésének legfontosabb jellemzőit, sajátosságait.
12.	SAP ERP kezelési felület részletes megismerése. TE: Az SAP ERP rendszer felületének magabiztos kezelésére képes.
13.	SAP számviteli (FI) modul beállításainak, törzsadatainak, mozgásadatainak, és az abban történő munkavégzésnek részletekbe menő áttekintése. TE: részletekbe menően ismeri az SAP ERP számviteli (FI) modulja működésének összefüggéseit, és az abban végzendő feladatokat.
14.	Vevői, szállítói és egyéb számviteli törzsadat kezelés. TE: Számviteli törzsadatok rögzítésére, módosítására és zárolására képes.
15.	Vevői számla könyvelése, módosítása és stornózása. TE: vevői számlák könyvelésére, módosítására és stornózására képes.
16.	Szállítói számla iktatása, könyvelése, módosítása és stornózása. TE: szállítói számlák iktatására, könyvelésére, módosítására és stornózására képes.
17.	Főkönyvi könyvelés és pénztárkönyvelés ismertetése. TE: főkönyvi könyvelések végzésére és a pénztár könyvelésére képes.
18.	Kimenő és bejövő fizetések kezelése, fizetés kiegyenlítésével, összeponozás, szétszedés végrehajtása. TE: fizetések végrehajtására és feldolgozására képes.
19.	SAP kontrolling (CO) modul beállításainak, törzsadatainak, mozgásadatainak, és az abban történő munkavégzésnek részletekbe menő áttekintése. Költségnem, költséghely, rendelés és egyéb kontrolling törzsadat kezelés. TE: részletekbe menően ismeri az SAP ERP kontrolling (CO) modulja működésének összefüggéseit, és az abban végzendő feladatokat. Kontrolling törzsadatok rögzítésére és módosítására képes.
20.	Költségek elszámolása rendelésekre, rendelések elszámolása, elszámolások stornózása, manuális költségelszámolások és egyéb kontrolling könyvelések végzése.

	TE: rendelések kezelésére, költségelszámolásokra és egyéb kontrolling könyvelések végzésére képes.
	Gyakorlás és a zárthelyi dolgozat.
	TE: a megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Számviteli esettanulmányok				Kódja:	GT_MSZL016-17	
	angolul:	Accounting Case Studies						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Rózsa Attila			beosztása	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
szintetizálják korábban megszerzett számviteli tudásukat, rendszerszemléletben tudják vizsgálni és átgondolni az egyes gazdasági események hatásainak megjelenését a könyvviteli rendszerben a beszámoló részeiben (mérleg, eredménykimutatás), valamint az érintett adók rendszerében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Mélyebb számviteli ismeretek szerzése, az egyes gazdasági események hatásainak pontosabb meghatározása.								
<i>Képesség:</i>								
A tárgy ismeretanyagának elsajátítása révén a hallgatók képesek lesznek a számviteli logika alapján gondolkodni, döntéseiket megalapozni, valamint az egyes döntések kapcsolódó következményeit is mérlegelni.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyságot kell mutatni a számviteli ismeretek szintetizálására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló munkavégzésre, átlátja számviteli munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus foglalkozik a számviteli rendszer és a valós rendszer és a vállalati információs rendszer kapcsolatával, a könyvviteli rendszer szerepével, a gazdasági események összetett hatásainak kimutatásával ezekben a rendszerekben. Továbbá a hallgató betekintést nyer a beszámoló készítés összetett folyamataiba, rendszerszemléletű számviteli feladatok egyéni összeállításának módszertanába.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka gyakorlati jeggyel zárul.								
Gyakorlati jegyet csak az a hallgató szerezhethet, aki teljesíti az aláírás feltételét:								
•A konzultációkon való aktív részvétel (3 alkalomnál több hiányzás esetén – függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan a távollét – a TVSZ 11. § (2) alapján aláírás nem adható).								
Az érdemjegy (100%) megszerzésének követelményei:								
•A félévvégén a gyakorlat anyagából zárthelyi dolgozat sikeres (legalább 60%-os) megírása.								
•Előre rögzített témából való felkészülés és szakirodalmi forrásokkal alátámasztott kiselőadás tartása.								
•A végső érdemjegyben az évközi zárthelyi dolgozat 70%-os arányt képvisel, míg a kiselőadás 30%-ot.								
A vizsga eredményei a következők szerint alakulnak:								
0-49% elégtelen								
50-69% elégséges								

70-79% közepes
80-89% jó
90-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Kozma András (2001): Vázlatok a számvitel tanulásához I-II. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen,
- Kozma András (2001): Számviteli gyakorlatok I-II., Keletlombard Kft., Debrecen,
- Róth-Adorján-Lukács-Veit (2019): Számviteli esettanulmányok, MKVKOK, Budapest,
- 2000. évi C törvény a számvitelről
- Adótörvények

Konzultációs alkalmakra bontott tematika	
19. alkalom (5 óra)	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése.
	TE* A hallgató megismeri a tantárgyi követelményeket, a félév közben elvégzendő feladatokat.
	A számviteli rendszer kapcsolata a valós rendszerrel és a vállalati információs rendszerrel.
	TE* A hallgató megismeri a kurzus követelményeit, valamint a kapcsolatot a számviteli rendszer, valós rendszer és a vállalati információs rendszer között.
	A könyvviteli rendszer felállítása különböző gazdálkodó szervezeti típusoknál, különböző tevékenységeknél, kapcsolata a beszámoló részeivel és egyéb output igényekkel (pl. adóbevallások)
	TE A ismereteket szerez a könyvviteli rendszerek felállításának folyamatáról, átlátja kapcsolatát a beszámoló egyes részeivel.
20. alkalom (5 óra)	A szervezeti méret, a tevékenységi folyamatok, az érdekhordozói és érdekviselői információs igények hatása a számviteli információs rendszerre.
	TE A hallgató megismeri a szervezeti méret, tevékenység, érdekhordói és érdekviselői információs igények hatását az információs rendszerre.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Befektetett eszközök.
	TE A hallgató átlátja befektetett eszközökhöz kapcsolódó gazdasági események hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Forgóeszközök.
	TE A hallgató átlátja forgóeszközökhöz kapcsolódó gazdasági események hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
21. alkalom (5 óra)	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Forgóeszközök II
	TE A hallgató átlátja valamennyi forgóeszközökhöz kapcsolódó gazdasági esemény hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Időbeli elhatárolások
	TE A hallgató átlátja az időbeli elhatárolásokhoz kapcsolódó gazdasági események hatását mérlegre, eredményképződésre, megjelenésüket az információs folyamatokban.
	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Bérelszámolás és munkaügy feladatai, valamint kapcsolódó adózási és számviteli feladatok I.
	TE A hallgató megismeri a munkaügy és a bérelszámolás feladatait, valamint a kapcsolódó adózási és számviteli feladatokat.
22. alkalom (5 óra)	Gazdasági események a valós és az információs folyamatokban, rögzítésük a könyvviteli rendszerben, hatásuk az eredményre, a vagyona és az érintett adókra. Bérelszámolás és munkaügy feladatai, valamint kapcsolódó adózási és számviteli feladatok. II.

	TE A hallgató megismer valamennyi a munkaügyi és a bérelszámolási feladatot, valamint a kapcsolódó adózási és számviteli feladatokat.
	A könyvviteli zárás és a beszámoló készítés folyamata.
	TE A hallgató képes a gyakorlatban a könyvviteli zárás elkészítésére, belátja a számviteli alapelveknek való megfelelés szükségességét, átlátja a beszámoló készítés folyamatát.
	Rendszerszemléletű számviteli feladatok egyéni összeállításának módszertana I.
	TE A hallgató megismeri a rendszerszemléletű számviteli feladatok egyéni összeállításának módszertanát.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Haladó vezetői számvitel				Kódja:	GT_MSZL022-17	
	angolul:	Advanced managerial accounting						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Szigorlat				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Féléves	24	Féléves	24			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patricia			beosztása:	egyetemi docens	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Ismeri a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit. - Képes átlátni az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket. - Ismeri a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek vezetési-irányítási és koordinálási feladatait, elveit, technikáit és módszereit. - Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit, a pénzügyi instrumentumok számvitelét, a számvitel és a könyvvizsgálat számítógépes támogatásának mechanizmusát. 								
<i>Képesség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Képes hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére. - Képes a különféle gazdasági rendszerek, intézmények, intézetek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére. - Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégia és operatív döntések meghozatalára, véghezvitelük irányítására. - Képes az egyedi és konszolidált beszámoló összeállítására és elemzésére. - Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására és elemzésére. 								
<i>Attitűd:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Hitelesen közvetíti a hazai és a nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait. - A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget kínáló gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére, döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatásait. 								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
<ul style="list-style-type: none"> - Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberré váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben. - A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklík, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. 								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
<p>A kurzus során a hallgató megismerkedik egy adott vállalkozás tevékenységi körének, a döntéshozók információigényének függvényében, a vállalkozás szemszögéből hatékony költség- és teljesítmény nyilvántartási rendszer modellezésével, valamint a készletezési politikával.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges, a szemináriumok során feladatok, esettanulmányok megoldására kerül sor. A hallgatóknak 3-4 fős csoportokban, 10-15 oldalas dolgozati formában esettanulmányt kell készíteniük, illetve a félév végén az előadások és szemináriumok alkalmával prezentálniuk. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.

Értékelés

A félév során egy esettanulmány megírására kerül sor csoportmunkában, amelynek eredménye beleszámít az év végi eredménybe, és sikeres elkészítése az aláírás feltétele.

A félév végi osztályzat a következőképpen tevődik össze:

vizsga: 70%,

esettanulmány: 30%.

Az elért %-ok szerint:

60 alatt:	1 (elégtelen)
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)

Kötelező szakirodalom:

-az e-learning rendszerbe feltöltött feladatok és esettanulmányok

Éva Katalin – Kovácsné Soós Piroska [2010]: Pénzügyi-vezetői számvitel I.

- Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához III. kötet

Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai. Saldo Kiadó, Budapest

Letölthető: <http://hdl.handle.net/2437/282319>

Kardos Barbara – Miklósné Ács Klára – Sisa Krisztina – Veress Attila [2012]: Példatár a vezetői számvitel alapjaihoz. Saldo Kiadó, Budapest

Letölthető: <http://hdl.handle.net/2437/282335>

Ajánlott szakirodalom:

- Dr. Himber Péter – Kapásiné dr. Búza Mária [2008]: Számvitel-elemzés II.

- Bosnyák János – Gyenge Magoldna – Pavlik Livia – Székács Péterné [2009]: Vezetői számvitel. Példatár és feladatgyűjtemény.

- Kaplan, R. S. – Atkinson, A. .: Vezetői üzleti gazdaságtan, Haladó vezetői számvitel.

Bontott tematika	
1.	<p>A BSC képzésben tanultak áttekintése, ismétlés. Költség- és teljesítményelszámolás szerepe, a vezetői döntés megalapozásának segítése az értékteremtésben. Költség- és teljesítményelszámolás elsődlegesen költségnem, másodlagosan költséghely/költségviselő szerint. Költség- és teljesítményelszámolás elsődlegesen költséghely/költségviselő másodlagosan költségnem szerint. Esettanulmány – Saját beruházás eredményre gyakorolt hatása, Esettanulmány – Áruforgalmazás eredményre gyakorolt hatása</p> <p><i>TE:</i> A hallgató feleleveníti a BSC képzés keretében – a tantárgy szemszögéből releváns – ismereteit, megismeri, hogy a vezetői számvitel hogyan, milyen módszerekkel képes segíteni a vezetői döntések megalapozását. A hallgató képes a vállalkozás működése során felmerülő költségek elsődlegesen költségnem, másodlagosan költséghely/költségviselő szerinti elszámolására, könyvelésére, valamint elsődlegesen költséghely/költségviselő, másodlagosan költségnem szerinti elszámolására, könyvelésére.</p>
2.	<p>Hozamok elszámolása, a forgalmi és összköltség típusú eredménykimutatás eltérései. Vezetői döntéstámogatás eszközei: önköltségszámítás, döntéshozatalt megalapozó információk, tervezés és ellenőrzés. Költségszámítási módszerek. Esettanulmány – Terméktermelés eredményre gyakorolt hatása, Esettanulmány – Komplex vállalati tevékenység eredményre gyakorolt hatása</p> <p><i>TE:</i> A hallgató ismeri a hozamok elszámolásának szabályait, a forgalmi és összköltség típusú eredménykimutatás elkészítése, elemzése közötti eltéréseket, megismerkedik a vezetői döntéstámogatás eszközeivel, illetve a költségszámítási módszerekkel, képes alkalmazni azokat.</p>
3.	<p>ABC módszer bemutatása, osztókalkulációk, pótlékoló kalkulációk Gyakorlati példák bemutatása – alternatívák Feladatok megoldása – értékelés – döntés előkészítés.</p> <p><i>TE:</i> A hallgatógyakorlati példákon keresztül mélyítheti el a félév során az előadások és szemináriumok alkalmával elhangzottakat.</p>
4.	<p>A hallgatók által készített esettanulmányok bemutatása, prezentálása. <i>TE:</i> A hallgató esettanulmány megoldásán keresztül mélyítheti el a félév során az előadások és szemináriumok alkalmával elhangzottakat.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Az SAP rendszer alkalmazásának alapjai II.				Kódja:	GT_MSZL026-17	
	angolul:	Introduction to SAP ERP II.						
2021/2022/2								
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		GYAKORLATI JEGY	4	MAGYAR
Levelező	X	Féléves	5		10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Kárpáti Tibor			beosztása:	adjunktus	
<p>A kurzus célja részletesen bemutatni a gyakorlatban az SAP ERP rendszer napi szintű operatív működését a pénzügyi számvitel jellemző folyamatai mentén. A kurzus egy magyar nyelvű, a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően beállított vállalati környezet folyamatain keresztül végig vezeti a hallgatót a rögzítési, módosítási és lekérdezési lépéseken, melyek szükségesek egy vállalat számviteli tevékenységének támogatásához az SAP rendszer oldaláról. A konkrét SAP tudás mellett gyakorlati számviteli ismeretre is szert lehet tenni a tárgy hallgatása, teljesítése során.</p>								
<p>Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul</p> <p><i>Tudás:</i> A tantárgy előadásain, gyakorlatain való részvétel során megszerezhető:</p> <ul style="list-style-type: none"> SAP ERP számviteli (FI) modul jellemzőinek, összefüggéseinek mély ismerete. SAP ERP számviteli (FI) modul törzs- és mozgásadatainak rögzítési, módosítási és lekérdezési szintű, részletekbe menő operatív ismerete. SAP ERP rendszer számviteli (FI) moduljának és a MS Excel program integrációjának ismerete. <p><i>Képesség:</i> Mélyreható ismeretekkel rendelkezik egy adott vállalat, intézmény pénzügyi számviteli támogatásáért felelős SAP ERP szoftver számviteli (FI) moduljának valamennyi fontos funkciójáról, és érti a támogatott intézményi üzleti folyamatok leképezését a rendszerben. Kezeli tudja az SAP ERP számviteli (FI) moduljának mindazon funkcióit, üzleti tranzakcióit, melyek az operatív vállalati működéshez szükségesek. Képes az adatokat a megfelelő formában lekérdezni, és a külső információs igényeket a SAP rendszer segítségével teljesíteni.</p> <p><i>Attitűd:</i> A képzésben résztvevő hallgatónak az elsajátított ismeretek hatékony hasznosítása érdekében az alábbi attitűdökkel érdemes rendelkeznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> nyitottság a modern informatikai megoldásokra, technikákra, rendszerelvű gondolkodás. <p><i>Autonómia és felelősség:</i> A témában fellelhető jelentős mennyiségű szakirodalom, online tartalom, esettanulmány miatt a szaktudás elmélyítésében fontos az önálló ismeretszerzés, majd a gyakorlati életben, munkában az alábbi tulajdonságok:</p> <ul style="list-style-type: none"> önképzésre való igény és képesség, problémamegoldó, innovatív gondolkodás, önálló, felelősségteljes munkavégzés munkaköri feladatai ellátásában. 								
<p>A kurzus rövid tartalma, témakörei</p> <p>SAP számviteli (FI) modul üzleti folyamatainak törzs és mozgás adatkör szintű kezelése, számviteli bizonylatok készítésének ismerete a gazdálkodási folyamatok mentén a bemutatott minta példákön keresztül.</p>								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A módszerek alkalmazkodnak a gazdaságinformatikai oktatás lehetőségeihez és elvárásaihoz. Az oktatás magyar nyelvű és a hazai jogszabályi környezetnek megfelelően beállított SAP környezet alapján történik. A rendszerben előre beállított struktúrák, folyamatok mentén futnak le a tárgy oktatása során bemutatott üzleti folyamatok. Az ismereteket az egyes számviteli témák szerint csoportosítva kapják a hallgatók. Nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati SAP szaktudás átadására az adatbevitel, az egyedi bizonylat kiállítás, a csoportos lekérdezések végrehajtása és a SAP pénzügyi számviteli modul (FI) szakmai ismertetése során.

Értékelés

A félévközi óra látogatás gyakorlati jeggyel zárul, amely megegyezik a zárthelyi dolgozat eredményével.

A ZH eredményei a következők szerint alakulnak:

0-59,99%	elégtelen
60-69,99%	elégséges
70-79,99%	közepes
80-89,99%	jó
90% -	jeles

Kötelező szakirodalom:

Az e-Learning rendszerbe felöltött dokumentumok, és az órákon az oktató által megosztott információk.

Ajánlott szakirodalom:

José A. Hernández - Jim Keogh - Franklin F. Martinez (2007): SAP R/3 Kézikönyv. Panem Kft..

Burns D. (2016): Financial Accounting in SAP. Rheinwerk Publishing, Inc., Boston (MA) 1st edition.

Órára bontott tematika	
1.	A számvitel számítógépes támogatásával kapcsolatos alapismeretek. TE: ismeri a számviteli tevékenység informatikai rendszerben való végzésének legfontosabb jellemzőit, sajátosságait.
2-3.	ERP rendszer evolúció, SAP történet, SAP megoldás portfólió és SAP ERP alapvető modulok bemutatása. Kezelési felület megismerése. TE: az ERP rendszerek és az SAP alkalmazások jellemzőinek bemutatására és a SAP felület kezelésére képes.
4.	SAP számviteli (FI) modul beállításainak, törzsadatainak, mozgásadatainak, és az abban történő munkavégzésnek az áttekintése. TE: ismeri az SAP ERP számviteli (FI) modulja működésének összefüggéseit, és az abban végzendő feladatokat.
5.	Vevői, szállítói és egyéb számviteli törzsadat kezelés. TE: Számviteli törzsadatok rögzítésére, módosítására és zárolására képes.
6-7.	Vevői és szállítói számla iktatása, könyvelése, módosítása és stornóztatása. TE: számlák iktatására, könyvelésére, módosítására és stornóztatására képes.
8.	Főkönyvi könyvelés és pénztárkönyvelés ismertetése. TE: főkönyvi könyvelések végzésére és a pénztár könyvelésére képes.
9-10.	Kimenő és bejövő fizetések kezelése, fizetés kiegyenlítésével, összeponozás, szétszedés végrehajtása. TE: fizetések végrehajtására és feldolgozására képes.
11-12.	Számviteli levelezés végzése (egyenlegközlő, késedelmi kamat közlő, fizetési felszólítás). TE: A rendszerből számviteli levelek kiállítására képes.
13.	Riportolás és a beszámoló űrlapok lekérése a számviteli (FI) modulból. TE: számviteli riportok és beszámoló űrlapok lekérésére képes.
14.	Tárgyi eszközök kezelése (törzs- és mozgásadat létrehozás) az SAP eszközgazdálkodás (FI-AA) moduljában. TE: a tárgyi eszköz gazdálkodással kapcsolatos rögzítési feladatok elvégzésére képes az SAP-ban.
15.	Tárgyi eszközök kezelése (törzs- és mozgásadat módosítás és riportolás) az SAP eszközgazdálkodás (FI-AA) moduljában. TE: a tárgyi eszköz gazdálkodással kapcsolatos módosítási és riportolási feladatok elvégzésére képes az SAP-ban.
	Zárthelyi dolgozat megírása. TE: a megszerzett tudás átadására képes.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi instrumentumok és számvitelük	Kódja:	GT_MSZL017-17
	angolul:	Financial instruments and their Accounting		

Felelős oktatási egység:	Számviteli és Pénzügyi Intézet
--------------------------	---------------------------------------

Kötelező előtanulmány neve:	-	Kódja:	-
-----------------------------	---	--------	---

Típus	Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
	Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti	Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	kötelező	Féléves	10	Féléves			

Tantárgyfelelős oktató	neve:	Dr. habil. Darabos Éva	beosztása:	egyetemi docens
------------------------	-------	-------------------------------	------------	------------------------

A kurzus célja, hogy a hallgatók ismereteit kibővítsék az alapvető pénzügyi instrumentumok értékeléséhez és számviteli elszámolásához kapcsolódóan.

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Ismeri a számvitel és a könyvvizsgálat specifikus összefüggéseit, hazai és nemzetközi szabályozásának lényegét, tartalmát és elemeit.
- Képes átlátni az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.
- Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit, a pénzügyi instrumentumok számvitelét, a számvitel és a könyvvizsgálat számítógépes támogatásának mechanizmusát.

Képesség:

- Képes hazai és nemzetközi gazdasági folyamatok, a gazdálkodó szervezetek környezetének rendszerszemléletű elemzésére.
- Képes a különféle gazdasági rendszerek, intézmények, intézetek számviteli és ellenőrzési rendszerének kialakítására, működtetésére, irányítására és ellenőrzésére.
- Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégia és operatív döntések meghozatalára, véghezvitelük irányítására.
- Képes az egyedi és konszolidált beszámoló összeállítására és elemzésére.
- Képes a nemzetközi számvitel szabályainak alkalmazására, a pénzügyi kimutatások összeállítására és elemzésére.

Attitűd:

- Hitelesen közvetíti a hazai és a nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva a szabályozó által kínált lehetőségek vállalat specifikus előnyeit és hátrányait.
- A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget kínáló gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére, döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatásait.

Autonómia és felelősség:

- Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberré váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben.
- A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus két blokkból áll. Az első blokk a magyar Számviteli törvény szerint a pénzügyi instrumentumok és a beszámoló kapcsolatát, a számviteli szabályokat ismerteti, és az elszámolások gyakorlatának bemutatására szolgál. A

második blokk a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) értékelési és megjelenési sajátosságait mutatja be a pénzügyi instrumentumok területén.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.

Értékelés

Az aláírás feltétele:

- az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel,
- kötelező szemináriumi részvétel,
- a fent ismertetett tantárgyi blokkokhoz tartozó elméleti és gyakorlati anyagból külön-külön írt zárthelyi dolgozatok során minimum 50-50% elérése. Javítás és pótlás egy alkalommal, a vizsgaidőszak első heteiben.

Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- A Zárthelyi dolgozatok megírása során minimum 60-60% elérése.
- A végső jegyeket a megszerzett %-ok egyszerű számtani átlaga képezi.

Az elért átlagpontszám (%-ok) szerint:

60 alatt:	1 (elégtelen)
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)

Kötelező szakirodalom:

- Előadásanyagok + feladat illusztrációk (Moodle-be elérhetők!)

1. blokk kötelező irodalma:

Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok. 2018. MKVK.

Adorján—Lukács – Róth – Veit: Számvitel speciális kérdései 2017. MKVK.

2000. évi C. törvény a számvitelről

2. blokk kötelező irodalma:

Kiss Ágota- Orbán Ildikó-Becsky-Nagy Patrícia (2018): Nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) alkalmazása I. Debreceni Egyetem, ISBN 978-963-490-072-6

Madarasiné Dr. Szirmai Andrea – Bartha Ágnes [2016]: Nemzetközi számviteli ismeretek.

Ajánlott szakirodalom:

Karai Éva (2018): IFRS 9, Pénzügyi instrumentumok. ISBN 978-615-5543-04-3

Bontott tematika I-II. blokk	
1.	A magyar számviteli törvény szerint: a pénzügyi instrumentumok fogalma, csoportosítása, kapcsolatuk az éves beszámoló egyes részeivel, értékelésük. Megismeri a pénzügyi instrumentumok formáit, csoportosítását, szerepeltetésüket a beszámoló részeiben, valamint az értékelési szabályokat.
2.	A speciális pénzügyi instrumentumok. A pénzügyi instrumentumok számviteli elszámolásának elsajátítása a magyar Számviteli törvény szerint. Esettanulmányon keresztül ismeri meg az elszámolás összefüggéseit.
3.	A pénzügyi instrumentumok fogalma az IFRS 9-ben. A pénzügyi instrumentumok bemutatása A pénzügyi instrumentumok csoportosítása és kapcsolódó értékelési szabályaik A pénzügyi instrumentumok egyéb kérdései A pénzügyi instrumentumok értékvesztése és kivezetése <i>TE:</i> A hallgató megismeri a pénzügyi instrumentumok fogalmi körét, kezelését az IFRS-ek rendszerében, képes alkalmazni az IFRS 9 előírásait, a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó egyéb szabályokat, értékvesztésük, kivezetésük elszámolását.
4.	A pénzügyi instrumentumok kiemelt szabályai az IFRS 9 standard szerint A pénzügyi instrumentumok közzétételei EPS, higitott EPS számítása Gyakorló feladatok <i>TE:</i> A hallgató megismeri és képes alkalmazni az IFRS 9 előírásait, a pénzügyi instrumentumok közzétételeire, az EPS és a higitott EPS mutatók számítására vonatkozó előírásokat. A hallgató komplex feladatok megoldásán keresztül mélyíti el a pénzügyi instrumentumok IFRS-ekben történő elszámolásának és kezelésének előírásait.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	Konzolidált beszámoló összeállítása és elemzése				Kódja:	GT_MSZL019-17	
	angolul:	Compilation and analysis of consolidated accounts						
2021/22. tanév								
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		Rendszerszemléletű számvitel				Kódja:	GT_MSZL011-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	2,5	Heti	2,5	Szóbeli kollokvium	5	magyar
Levelező	+	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dékán Tamásné dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja,								
Megismertetni a hallgatókkal a konszolidált beszámoló lényegét, szükségességét, a beszámoló készítés menetét, a beszámoló adatainak felhasználását, elemzését								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A konszolidáció elméletének és gyakorlatának megismerése megfelelő tudást biztosít a konszolidált éves beszámoló összeállításához, elemzéséhez és annak értelmezésére.								
<i>Képesség:</i>								
A tantárgy keretében tanultak képessé teszi a szakon végzetteket a konszolidált éves beszámoló összeállítására, elemzésére, és annak gyakorlati hasznosítására. Alkalmasság válik a konszolidációs kör kialakítására, konszolidálás munkafolyamatára.								
<i>Attitűd:</i>								
Tudatosan szervezi és irányítja a konszolidálást, készíti és elemzi a konszolidált éves beszámolót.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A konszolidált beszámoló készítési kötelezettségre ható külső és belső változások érdeklik. A szakmai döntések következményeinek felelős figyelembe vétele jellemzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus keretében a konszolidált éves beszámoló készítési kötelezettség lényegének, indokainak áttekintése után a hallgatók megismerjék a konszolidált beszámoló összeállításának szakaszait, feladatait a konszolidált éves beszámoló elemzésének módszerét.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgató számviteli, éves beszámoló összeállítási ismeretére alapozva áttekintjük az összevont beszámoló készítését, a halmazások kiszűrését, a konszolidált beszámoló elemzésének sajátosságait.								
Értékelés								
A hallgatók a félév során egy zárthelyi dolgozatot írnak, amely elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. Az egy zh 50% szintet el kell érnie az aláírás megszerzéséhez. Jegyet a szóbeli vizsga alapján kap a hallgató.								
Kötelező szakirodalom:								
Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához III. kötet								
Ajánlott szakirodalom:								
Fridrich Péter – Simon Szilvia – Sztanó Imre: A konszolidáció módszertana, Perfekt, 2008								
Fridrich Péter – Simon Szilvia: A konszolidáció módszertana példatár, Perfekt 2008								
Ujvári Géza: A konszolidált (összevont) éves beszámoló. Hvgorac, 2004								
2000. évi C. törvény a számvitelről								

Heti bontott tematika	
1.	<p>Konzolidációhoz kötődő alapfogalmak, a konszolidáció célja és feladata. A konszolidáció vállalati gyakorlata Az összevont (konszolidált) éves beszámoló formája, tartalma. A konszolidációs kör (vállalatcsoport) lehatárolása. A konszolidáció munka folyamata és szakasza. A konszolidáció folyamatának megtervezése. A konszolidáció előkészítése, főbb munkaszakaszai.</p> <p>TE*A hallgató megismeri a konszolidáció célját és feladatait és lényegét, a konszolidációs kör (bevont vállalkozások) elméleti és gyakorlati jellemzőit. A hallgató megismeri az összevont (konszolidált) beszámoló formáját, a konszolidáció folyamatát. A hallgató megismeri a konszolidáció előkészítését.</p>
2.	<p>Tőkeösszevonás (tőkekonzolidáció). Tőkeösszevonáshoz kapcsolódó feladatok</p> <p>TE A hallgató elsajátítja a tőkekonzolidációt.</p>
3.	<p>Adóssághoz kapcsolódó feladatok. A konszolidációba bevont vállalkozásokon belüli közbenső eredmények elhagyása, kiszűrése. A közbülső eredmény elhagyásával, kiszűréssel kapcsolatos feladatok. A ráfordítások és bevételek konszolidálása. (feladatok). A ráfordítások és bevételek konszolidálása. A közös vezetésű vállalkozások konszolidálása. A közös vezetésű vállalkozások konszolidálása. (feladatok).</p> <p>TE A hallgató elsajátítja az adóssághoz kapcsolódó feladatok megoldását. A hallgató elsajátítja a közbenső eredmények elhagyását. A hallgató megismeri az eredménykimutatás konszolidálását A hallgató megismeri a közös vezetésű vállalkozások konszolidálását.</p>
4.	<p>A társult és leányvállalatok konszolidálása és lépései. A társult vállalkozások konszolidálásának munkafolyamata (feladatok). A konszolidáció miatti társasági adókülönbözlet kimutatása. A konszolidált kiegészítő melléklet. A konszolidált üzleti jelentés. A konszolidáció miatti társasági adókülönbözlet kimutatása. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló elemzése. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló elemzése. (feladatok)</p> <p>TE A hallgató megismeri a társult vállalkozások konszolidálását. A hallgató megismeri a konszolidáció miatti társasági adókülönbözlet kimutatását. A konszolidált kiegészítő melléklet és az üzleti jelentés tartalmát. A hallgató megismeri az összevont, konszolidált, beszámoló elemzésének a lényegét, a fontosabb összefüggéseket.</p>

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:	A könyvvizsgálat rendszere				Kódja:	GT_MSZL020-17	
	angolul:	The audit system						
Felelős oktatási egység:		Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:					Kódja:			
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. Rózsa Attila			beosztása	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a könyvvizsgálat nemzetközileg elfogadott és használt módszereit, alapelveit, filozófiáját, logikáját. További cél a Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok szerkezetének, a legfontosabb standardok tartalmának és belső összefüggéseinek, más standardokhoz való kapcsolódásának ismertetése, valamint a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának bemutatása.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő ismeretek megszerzése a könyvvizsgálat rendszerének felépítéséről, a könyvvizsgálat módszereiről.								
<i>Képesség:</i>								
A hallgató képesség válik a könyvvizsgálat folyamatának átlátására.								
<i>Attitűd:</i>								
A kurzus sikeres teljesítéséhez a hallgatónak fogékonyvá kell válnia az új, könyvvizsgálatra vonatkozó ismeretek iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
A rendszerben gondolkodás képességének fejlesztése révén a hallgató alkalmas az önálló feladatmegoldásra, átlátja könyvvizsgálói munkához tartozó felelősségi köröket. Képes felelősséget vállalni munkájával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartásáért, tevékenysége következményeiért, javaslataiért, döntéseiért.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tárgy megismerteti a hallgatókat a könyvvizsgálat szerepével, feladataival, fontosságával, módszereivel. A hallgató ismereteket szerez a vonatkozó Nemzetközi Könyvvizsgálói Standardok (ISA) szerkezetéről, a legfontosabb standardok tartalmáról és megismeri azok belső összefüggéseit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A szükséges elméleti ismeretek elsajátítása után a gyakorlati órákon feladatok megoldása.								
Értékelés								
A félévközi munka gyakorlati jeggyel zárul.								
Az aláírás feltétele:								
•A konzultációs alkalmakon való aktív részvétel.								
A gyakorlati jegy (100%) megszerzésének feltételei:								
•A félév végén a gyakorlat anyagából 1 zárthelyi dolgozat sikeres (legalább 60%-os) megírása. Pótlás csak egy alkalommal, vizsgaidőszakban lehetséges.								
•A félév végén prezentáció.								
•A végső érdemjegyen a zárthelyi dolgozat 60%-os arányt képvisel, míg a prezentáció 40%-ot.								
Az eredmények a következők szerint alakulnak:								
0-59% elégtelen								
60-69% elégséges								
70-79% közepes								

80-89% jó
90-100% jeles

Kötelező szakirodalom:

- Lukács J (2017): Könyvvizsgálat rendszere (2017), Aula kiadó, Budapest
- Lukács J (2019): Ellenőrzés és könyvvizsgálat alapjai (2019), MKVK OK, Budapest
- A SZAKMA c. folyóirat témához kapcsolódó cikkei
- Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve a kari honlapról letölthető anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

- Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok (MKVK, 2017.)
- Nemzetközi Könyvvizsgálati standardok (MKVK, 2017.)

Konzultációs alkalmakra bontott tematika

1. alkalom (5 óra)	A könyvvizsgálat szerepe, fogalma, célja, alapelvei, módszertana, jogforrások, jogi és szervezeti formái Magyarországon.
	TE* A hallgató megismeri a kurzus követelményeit, a könyvvizsgálat szerepét, céljait, módszertanát.
	A Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA) szerkezete, a legfontosabb standardok tartalma és belső összefüggései, más standardokhoz való kapcsolódása.
	TE A hallgató megismeri a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok szerkezetét, a legfontosabb standardok tartalmát, azok belső összefüggéseit.
	A könyvvizsgálati folyamat részerei, szakaszai. Könyvvizsgálati kockázatok. TE A hallgató átlátja a könyvvizsgálat rendszerét, képes felmérni a könyvvizsgálat során keletkező kockázatokat.
2. alkalom (5 óra)	Lényegességi küszöb, bizonyosság. Alapvető vizsgálati eljárások, módszerek.
	TE A hallgató megismeri az alapvető vizsgálati módszereket, eljárásokat. Képesé válik könyvvizsgálati munkaprogram végzésére az egyes forráscsoportokkal és az eredménykimutatással kapcsolatosan.
	Könyvvizsgálati bizonyítékok, dokumentálás/1. Tervezés és egyéb standardok.
	TE A hallgató megismeri a könyvvizsgálati bizonyítékokat, betekintést nyer a könyvvizsgálathoz kapcsolódó dokumentációba.
	Tervezés és egyéb standardok
	TE Képesé válik a könyvvizsgálói munka szakaszainak átlátására, megtervezésére.
	Becslés és mintavételezés a könyvvizsgálatban. Csalás és hamisítás. TE A hallgató megismeri a becslés és a mintavételezés fontosságát, a csalás, hamisítás eseteit. Képesé válik a beszámolóra vonatkozó állítások helyességének megítélésére.
3. alkalom (5 óra)	A félév első felében tanultak rendszerezése.
	TE A hallgató képes rendszerezni a könyvvizsgálathoz kapcsolódó eddig megszerzett ismereteit.
	Könyvvizsgálói jelentés, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata. Egyéb könyvvizsgálói jelentések. I.
	TE Megismeri a könyvvizsgálói jelentés felépítését.
	Könyvvizsgálói jelentés, pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata. Egyéb könyvvizsgálói jelentések. II.
	TE Képesé válik véleménynyilvánításra (könyvvizsgálói záradék) adott esetekről. A könyvvizsgáló kapcsolatrendszere
4. alkalom (5 óra)	TE Megismeri a könyvvizsgáló kapcsolatrendszerét.
	Minőségbiztosítás a könyvvizsgálatban
	TE Képesé válik könyvvizsgálói jelentés készítésére.
	Kisvállalkozások könyvvizsgálatának sajátosságai. Könyvvizsgálat számítógépes környezetben. TE Megismeri a kisvállalkozások könyvvizsgálatának sajátosságait, képesé válik a könyvvizsgálathoz kapcsolódó komplex feladat elvégzésére.

*TE tanulási eredmények